

اعمال ماه رجب

قُدُّوسٌ ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ . آنگاه سر از سجده

پروردگار

فرشتگان

و روح

برمی داری و هفتاد مرتبه می گویی: رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ ،

پروردگارا! مرا ببامرز و بر من مهرورز

وَتَجَاوَزَ عَمَّا تَعَلَّمَ ؛ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْأَعْظَمُ . دوباره به

و از آنچه از

من می دانی بگذر،

تو خدای برتر

و بزرگتری

سجده می روی و هفتاد مرتبه می گویی: سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ ، رَبُّ

پاک و منزّه است پروردگار

الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ . سپس حاجت خود را می طلبی که به

فرشتگان

و روح

خواست خدا برآورده خواهد شد. آگاه باش زیارت

حضرت رضا علیه السلام در ماه رجب مستحب است ، و انجام آن

در این ماه امتیاز خاصی دارد ، همانگونه که انجام عمره در

ماه رجب فضیلت دارد تا جایی که روایت شده انجام آن

در این ماه ، در فضیلت همتای حج است و نیز نقل شده:

حضرت سجاد علیه السلام در ماه رجب به عمره مشرف شده بود،

و شب و روز نزد کعبه نماز می خواند، و در حالی که پیوسته

در سجده بود این ذکر از زبان ایشان شنیده می شد:

عَظَمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِكَ ، فَلِيحْسُنِ الْعَفْوِ مِنْ عِنْدِكَ .

گناه از بندهات بزرگ شده،

پس بگذار

گذشت از سوی تو زیبا باشد.

اعمال مخصوص روزها و شبهای ماه رجب

بخش دوم: اعمال مخصوص روزها و شبهای ماه رجب

شب اول: شب شریفی است، و در آن چند عمل وارد است:

اول: چون هلال ماه را مشاهده کند بگوید: **اللَّهُمَّ اهْدِنَا**

خدایا! شروع این ماه را بر ما

بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ؛ رَبِّ وَرَبُّكَ اللَّهُ

با ایمنی و ایمان و سلامت و اسلام قرار ده، (ای ماه) پروردگار من و تو خدای عزتمند

عَزَّوَجَلَّ. و روایت شده: رسول خدا **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** هنگامی که هلال

و پر شکوه است.

ماه رجب را می دید می گفت: **اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ**

خدایا برای ما در ماه رجب

وَشَعْبَانَ، وَبَلِّغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ، وَاعِنَّا عَلَى الصِّيَامِ وَالْقِيَامِ،

و شعبان برکت قرار ده، و ما را به ماه رمضان برسان، و بر روزه رمضان و بیداری شب

وَحِفْظِ اللِّسَانِ، وَغَضِّ البَصْرِ، وَلَا تَجْعَلْ حَظَّنَا مِنْهُ الجَوْعَ

و نگهداری زبان و فرو بستن چشم کمک فرما، و بهره ما را از ماه رمضان، گرسنگی

وَالْعَطَشَ.

و تشنگی قرار مده.

دوم: چنان که بعضی از علما فرموده اند غسل کند. از رسول

خدا **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** روایت شده: هر که ماه رجب را بیابد، و در اول

و وسط و آخر آن غسل کند پس از انجام آن مانند روزی

که از مادر متولد شده بود از گناهان خود بیرون آمده

و پاک می شود. سوم: حضرت حسین **عَلَيْهِ السَّلَامُ** را زیارت کند.

اعمال شب اول ماه رجب

چهارم: پس از نماز مغرب بیست رکعت نماز به جای آورد، به این ترتیب که در هر رکعت پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «توحید» را خوانده، و پس از هر دو رکعت سلام دهد، تا خود و اهل و اولاد و مالش محفوظ بماند، و از عذاب قبر ایمنی یابد و از صراط به سرعت برق بدون حسابرسی بگذرد.

پنجم: پس از نماز عشاء دو رکعت نماز به جای آورد به این صورت که در رکعت اول پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «الْمَنْشَرَح» و سه بار سوره «توحید» را بخواند و در رکعت دوم سوره «حمد» و سوره‌های «الْمَنْشَرَح» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را هر کدام یک بار بخواند، و هنگامی که سلام نماز را داد سی مرتبه بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و سی مرتبه صلوات فرستد، تا حق تعالی همانند روزی که از مادر متولد شده، گناهان او را بیامرزد و پاکش نماید.

ششم: سی رکعت نماز به این ترتیب که در هر رکعت پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و سه مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخواند. هفتم: عملی را که شیخ در کتاب «مصباح المتهجد» ذکر کرده به جای آورد. شیخ

اعمال شب اول ماه رجب

در آن کتاب فرموده: عمل شب اول رجب: ابوالبختری وهب بن وهب از حضرت صادق علیه السلام از پدر بزرگوارش علیه السلام از جدش علیه السلام از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده، که برای آن حضرت خوشایند بود، که خود را چهار شب در طول سال از هر کاری فارغ سازد، و آن شبها را به عبادت زنده بدارد و آن چهار شب عبارتند از: شب اول رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان. از حضرت جواد علیه السلام روایت شده که مستحب است هر کسی این دعا را در شب اول رجب بعد از عشاء آخر بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِكٌ، وَأَنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرٌ،

خدایا! از تو درخواست می‌کنم به حق اینکه تو فرمانروایی و بر هر کاری توانایی،

وَأَنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ يَكُونُ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ

و هر کاری که خواهی می‌شود، خدایا! من به تو رو می‌کنم به وسیله

بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ، نَبِيِّ الرَّحْمَةِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ؛ يَا مُحَمَّدُ يَا

پیامبرت محمد، پیامبر رحمت، درود خدا بر او و خاندانش ای محمد ای

رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي أَتَوَجَّهُ بِكَ إِلَى اللَّهِ، رَبِّكَ وَرَبِّي، لِيُنْجِحَ بِكَ

فرستاده خدا، من برای توجه به خدای پروردگارت و پروردگرم به تو روی

(ل) طَلِبَتِي. اللَّهُمَّ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ، وَالْأَيِّمَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ،

می‌آورم، تا خدا به سبب تو حاجتم را برآورد خدایا به حق محمد و پیشوایان از اهل بیتش -

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَوَعَلَيْهِمْ، أَنْجِحْ طَلِبَتِي.

که درود خدا بر او و بر آنان - حاجتم را برآور

اعمال شب اول ماه رجب

سپس حاجت را از خدا بخواه. علی بن حدید روایت کرده که حضرت موسی بن جعفر علیه السلام پس از فراغت از نماز شب در حال سجده چنین می گفت:

لَكَ الْمَحْمَدَةُ إِنْ أَطَعْتُكَ ، وَلَكَ الْحُجَّةُ إِنْ عَصَيْتُكَ ، لَا صُنْعَ

شکر و سپاس تنها از آن توست اگر از تو اطاعت کردم و حجت و برهان تنها از آن توست اگر تو

لِي وَلَا لِغَيْرِي فِي إِحْسَانِ الْإِبْكَ ؛ يَا كَائِنُ (كَائِنًا) قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ ،

را معصیت کردم، در نیکی کردن نه کاری از من ساخته است و نه از غیر من جز به عنایت تو،

وَيَا مُكُونِ كُلِّ شَيْءٍ ؛ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ

ای هستی پیش از هر چیز، ای هستی بخش هر چیز، تو بر هر کاری توانایی خدایا! از انحراف

بِكَ مِنَ الْعَدِيلَةِ عِنْدَ الْمَوْتِ ، وَمِنْ شَرِّ الْمَرْجِعِ فِي الْقُبُورِ ،

و نابوری به هنگام مرگ، و از گزند بازگشت در گورها،

وَمِنَ النَّدَامَةِ يَوْمَ الْآزِفَةِ ، فَاسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ

و از پشیمانی در روز قیامت به تو پناه می آورم، از تو می خواهم بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ ، وَأَنْ تَجْعَلَ عَيْشِي عَيْشَةً نَقِيَّةً ، وَمَيِّتِي مَيِّتَةً سَوِيَّةً ،

محمد درود فرستی، و فرار دهی زندگی ام را زندگی پاکی، و مرگم را مرگی معتدل،

وَمُنْقَلَبِي مُنْقَلَبًا كَرِيمًا ، غَيْرَ مُخْزٍ وَلَا فَاضِحٍ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ

و بازگشتگاهم را بازگشتگاهی کریمانه که در آن خواری و رسوائی نباشد. خدایا! بر

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الْأَيْمَّةِ ، يَتَابِعِ الْحِكْمَةَ ، وَأَوْلِي النِّعْمَةِ ، وَمَعَادِنِ

محمد و خاندانش درود فرست، آن امامانی که چشمه های حکمت، و صاحبان نعمت، و ریشه های

الْعِصْمَةِ ، وَأَعِصِمْنِي بِهِمْ مِنْ كُلِّ سُوءٍ ، وَلَا تَأْخُذْنِي عَلَيَّ

عصمت اند، و مرا به وسیله آنان از هر بدی نگهدار، و در حالت غرور

غَرَّةً ، وَلَا [عَلَيَّ] غَفْلَةً ، وَلَا تَجْعَلَ عَوَاقِبَ أَعْمَالِي حَسْرَةً ، وَارْضَ

و غفلت مگیر، و سرانجام کارهایم را حسرت و اندوه قرار مده، و از من راضی شو،

عَنِّي ، فَإِنَّ مَغْفِرَتَكَ لِلظَّالِمِينَ ، وَأَنَا مِنَ الظَّالِمِينَ . اللَّهُمَّ اغْفِرْ

زیرا همانا آمرزشت برای ستمکاران است و من از ستمکارانم، خدایا! بر من بیامرز

اعمال شب اول ماه رجب

لِي مَا لَا يُضْرُّكَ ، وَأَعْطِنِي مَا لَا يَنْقُصُكَ ، فَإِنَّكَ الْوَسِيعُ

آنچه را به تو زیان نمی‌رساند، و به من عطا کن آنچه را که کاستی‌ات ندهد، همانا

رَحْمَتُهُ ، الْبَدِيعُ حِكْمَتُهُ ، وَأَعْطِنِي السَّعَةَ وَالِدَّعَةَ ، وَالْأَمْنَ

رحمتت گسترده و حکمتت نوین است. خدا یا او به من مرحمت فرما: گشایش، راحتی، امنیت،

وَالصِّحَّةَ ، وَالْبُخُوعَ وَالْقُنُوعَ ، وَالشُّكْرَ وَالْمُعَافَاةَ ، وَالتَّقْوَى

سلامت، فروتنی، قناعت، سپاسگزاری، تندرستی کامل، پروا پیشگی،

وَالصَّبْرَ ، وَالصِّدْقَ عَلَيْكَ وَعَلَى أَوْلِيَائِكَ ، وَالْيُسْرَ وَالشُّكْرَ ،

شکیبایی، راستی بر تو و دوستانت، آسانی، شکر،

وَأَعْمَمُ بِذَلِكَ يَا رَبِّ أَهْلِي وَوَلَدِي ، وَإِخْوَانِي فِيكَ ، وَمَنْ

و همه اینها را پروردگارا به خانواده و فرزندان و برادران دینی‌ام و هر که را

أَحَبَبْتُ وَأَحَبَّنِي ، وَوَلَدْتُ وَوَلَدَنِي ، مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ ؛

دوست دارم و دوستم دارد، و هر که فرزندم باشد و فرزندش باشم از مسلمانان و مؤمنان عمومیت ده،

يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ .

ای پروردگار جهانیان.

ابن اُشیم گفته: وقت خواندن این دعا پس از هشت رکعت

نماز شب و پیش از نماز وتر است، پس از آن سه رکعت

وتر را به جا می‌آوری چون سلام دادی، در حالی که

نشسته‌ای بگو: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا تَنْفَدُ خَزَائِنُهُ ، وَلَا يَخَافُ

سپاس خدای را که خزانة‌هایش پایان نمی‌پذیرد، و آن که را امان دهد

أَمْنُهُ . رَبِّ إِنِّي ارْتَكَبْتُ الْمَعَاصِيَ ، فَذَلِكَ ثِقَةٌ مِنِّي بِكَرَمِكَ ؛

هر گز نمی‌ترسد، پروردگارا اگر مرتکب گناهایی شدم در اثر اطمینانم به کرم تو بود،

إِنَّكَ تَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِكَ ، وَتَعْفُو عَن سَيِّئَاتِهِمْ ، وَتَغْفِرُ

همانا توبه بندگان را می‌پذیری، و از بدیهایشان درمی‌گذری، و لغزشها

الزَّلَّلَ ، وَإِنَّكَ (فَإِنَّكَ) مُجِيبٌ لِدَاعِيكَ وَمِنْهُ قَرِيبٌ ، وَأَنَا تَائِبٌ

را می‌آمیزی، همانا تو خواننده‌ات را اجابت می‌نمایی، و به او نزدیکی، و من از خطاها تنها

اعمال روز اول ماه رجب

إِلَيْكَ مِنَ الْخَطَايَا، وَرَاغِبٌ إِلَيْكَ فِي تَوْفِيرِ حَظِّي مِنَ الْعَطَايَا؛ يَا

به جانب تو باز می‌گردم، و در کامل کردن بهره‌ام از عطاها تنها به سوی تو رغبت دارم، ای

خَالِقَ الْبَرَايَا، يَا مُنْقِذِي مِنْ كُلِّ شَدِيدَةٍ (شِدَّةٍ)، يَا مُجِيرِي مِنْ

آفریننده آفریدگان، ای نجات‌بخش من از هر سختی، ای پناه من از

كُلِّ مَحْذُورٍ، وَفِرَّ عَلَيَّ السُّرُورَ، وَاكْفِنِي شَرَّ عَوَاقِبِ الْأُمُورِ،

هر چه که هراسناک‌گرددم خوشحالی‌ام را فراوان کن، و مرا از بدفرجامی در کارها کفایت فرما،

فَأَنْتَ (فَأَنَّكَ) اللَّهُ عَلَى نِعْمَائِكَ، وَجَزِيلِ عَطَائِكَ مَشْكُورٌ،

تویی خدایی که بر نعمتها و عطاهای فراوانت سپاس شده،

وَلِكُلِّ خَيْرٍ مَذْخُورٌ.

و برای هر خیریه ذخیره‌بندگانی.

و آگاه باش علما برای هر شب این ماه نماز مخصوصی ذکر کرده‌اند، که مقام را گنجایش نقل آن نیست.

اعمال روز اول ماه رجب: روز شریفی است و در آن چند عمل است:

اول: روزه گرفتن، روایت شده: حضرت نوح عليه السلام در این

روز سوار کشتی شد، و به کسانی که با او بودند امر فرمود

روزه بدارند. و هر که در این روز روزه بدارد، آتش دوزخ

به فاصله یک سال راه از او دور می‌شود. دوم: غسل کردن.

سوم: زیارت امام حسین عليه السلام، شیخ از بشیر دُهَّان از امام

صادق عليه السلام روایت کرده: هر که روز اول رجب حسین بن

علی عليه السلام را زیارت کند بی تردید خدای عالم او را بیامرزد.

چهارم: خواندن دعای طولانی و مفصّلی که سید در کتاب

اعمال و زوایا ماه رجب

«اقبال» نقل کرده.

پنجم: خواندن «نماز سلمان» به این صورت که ده رکعت نماز گزارد، بعد از هر دو رکعت سلام دهد و در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد»، سه مرتبه «توحید» و سه مرتبه «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» را خوانده و پس از هر سلام دستها را بلند کند و بگوید:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ؛

معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، فرمانروایی و سپاس تنها برای اوست،

يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ؛ بِيَدِهِ الْخَيْرُ؛ وَهُوَ عَلَى

زنده می کند و می میراند، و اوست زنده ای که نمی میرد، خیر به دست اوست و او بر هر

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. سَبِّسْ بگوید: اَللّٰهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا اَعْطَيْتَ،

کاری تواناست. خدایا! از آنچه عطا کردی بازدارنده ای نیست، و آنچه را

وَلَا مُعْطَى لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجُدُّ. سَبِّسْ دستها

بازداری دهنده ای ندارد و شخص کوشا را کوشش از تو بی نیاز نمی کند،

را بر چهره خود بکشد. و نیز در روز نیمه ماه رجب این نماز را با همین کیفیت بخواند، ولی پس از:

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بگوید: اِلٰهًا وَّاحِدًا اَحَدًا، فَرَدًّا صَمَدًا،

او بر هر کاری تواناست معبود، یگانه، بکتا، فرد، مقصود نیازمندان،

لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا. و هم در روز آخر ماه این عمل را

که همسری و فرزندی نگرفته است

بجا آورد و بعد از: عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ بگوید: وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى

او بر هر کاری تواناست خدایا! بر

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ ؛ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، الْعَلِيِّ

خدای برتر

و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست،

محمد و خاندان پاکش درود فرست،

العظیم . پس دستها را بر چهره خود کشیده و حاجتش را
و بزرگ.

بطلبد، از فواید این نماز که بسیار است نباید غفلت نمود. و آگاه باش که برای سلمان در روز اول ماه رجب نماز دیگری است که آن ده رکعت است: در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» سه مرتبه خوانده شود. با فضیلت بسیار، که چکیده اش آمرزش گناهان و در امان ماندن از فتنه قبر، و عذاب قیامت و سلامت یافتن از جذام و پسی و بیماری ذات الجنب برای خواننده آن است، و همچنین سید ابن طاووس برای این روز چهار رکعت نماز نقل کرده که هر که می خواهد به کتاب «اقبال» مراجعه کند. و در این روز، در سال پنجاه و هفت هجری به قولی ولادت امام باقر علیه السلام واقع شده، ولی مختار نویسنده در این مورد سوم صفر است. و در روز دوم این ماه در سال ۲۱۲ به قولی ولادت با سعادت امام هادی علیه السلام و در روز سوم این ماه شهادت آن حضرت در سال دویست و پنجاه و چهار، در شهر سُرْمَن رَأَى [سامراء] اتفاق افتاده است، و به قول ابن

اعمال شب روز سیزدهم ماه رجب

عیاش در روز دهم این ماه ولادت حضرت جواد الائمه علیه السلام واقع شده است.

شب سیزدهم: آگاه باش که در هر یک از ماههای رجب و شعبان و رمضان، در شب سیزدهم مستحب است دو رکعت نماز بگذارند به این صورت که در هر رکعت پس از سوره «حمد» سوره‌های «یس» و «تبارک» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخوانند، و در شب چهاردهم: چهار رکعت با همین کیفیت و با دو سلام، و در شب پانزدهم شش رکعت با سه سلام و به همین صورت.

از امام صادق علیه السلام روایت شده: هر که چنین کند تمام فضیلت این سه ماه را دریابد، و همه گناهانش جز شرک آمرزیده شود.

روز سیزدهم: اول «ایام البیض» است و برای روزه این روز و روز چهاردهم و پانزدهم، ثواب بسیاری وارد شده. و اگر کسی بخواهد عمل «أم داود» را بجا آورد، باید این روز را روزه

اعمال شب روز نهم ماه رجب

بدارد، و در روز سیزدهم این ماه بنا بر مشهور، سی سال پس از عام الفیل ولادت با سعادت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در کعبه معظمه واقع شده است.

شب نیمه ماه رجب: شب شریفی است، و در آن چند عمل مستحب است:

اول: غسل کردن. دوم: شب زنده داری به عبادت، چنان که علامه مجلسی فرموده. سوم: زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام چهارم: شش رکعت نماز به کیفیتی که در اعمال شب سیزدهم گذشت. پنجم: سی رکعت نماز که در هر رکعت سوره «حمد» و ده مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» خوانده شود، و این نماز را سید ابن طاووس با فضیلت بسیار از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده. ششم: دوازده رکعت نماز، هر دو رکعت با یک سلام، و در هر رکعت، هر یک از سوره های «حمد» و «توحید» و «فلق» و «ناس» و «آیه الکرسی» و «قدر» را چهار مرتبه بخواند، و پس از سلام چهار مرتبه بگوید:

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي، لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَلَا أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ وَلِيًّا. سپس هر

خدا یا خدایا، پروردگارا، چیزی را شریک او نسازم، و جز او سرپرستی نگیرم.

دعایی که می خواهد بخواند.

سید این نماز را به این صورت از امام صادق علیه السلام روایت

اعمال نیمه ماه رجب

کرده، ولی شیخ در کتاب «مصباح» فرموده: که داود بن سرحان از امام صادق علیه السلام روایت کرده: در شب نیمه رجب دوازده رکعت نماز به جا می آوری، در هر رکعت بعد از سوره «حمد» یک سوره خوانده، و هنگامی که از نماز فراغت یافتی، هر یک از سوره های «حمد» ، «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «آیة الكرسي» را چهار مرتبه قرائت می کنی، و پس از آن چهار مرتبه می گویی:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ . سپس

منزه است خدا و سپاس خاص اوست و معبودی جز او نیست و او بزرگتر از هر وصفی است

می خوانی: اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي ، لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا ، وَمَا شَاءَ اللَّهُ ، لَا قُوَّةَ

خدا یا خدایا پروردگارا چیزی را شریک او نسازم، و هر چه او خواهد شود نیرویی نیست

إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ .
جز خدای برتر و بزرگ.

و همچنین در شب بیست و هفتم مثل این عمل را به جا می آوری.

روز نیمه رجب: روز مبارکی است، و در آن چند عمل مستحب است:

اول: غسل کردن، دوم: زیارت حضرت سید الشهداء علیه السلام ، زیرا از ابن ابی نصر نقل شده که گفت: از حضرت رضا علیه السلام

اعمال نیمه ماه رجب

پرسیدم، امام حسین علیه السلام را در کدام ماه زیارت کنیم؟
فرمود: در نیمه رجب و تمام ماه شعبان. سوّم: نماز سلمان به
کیفیتی که در اعمال روز اوّل گذشت. چهارم: چهار رکعت
نماز بخواند، و پس از سلام دست به دعا بردارد و بگوید:

اللَّهُمَّ يَا مُدِلَّ كُلِّ جَبَّارٍ، وَيَا مُعِزَّ الْمُؤْمِنِينَ، أَنْتَ كَهْفِي حِينَ

ای خوارکننده هر ستمگر سرکش، و عزّت‌بخش مؤمنان، تویی پناهگاه من آن هنگام که

تُعِينِنِي الْمَذَاهِبُ، وَأَنْتَ بَارِئُ خَلْقِي رَحْمَةً بِي، وَقَدْ كُنْتُ

دیدگاه‌ها و روشها مرا عاجز سازند و تویی پدیدآورنده جسم و جانم از روی مهر و رحمت، درحالی که

عَنْ خَلْقِي غَنِيًّا، وَلَوْلَا رَحْمَتُكَ لَكُنْتُ مِنَ الْهَالِكِينَ،

از آفریدن من بی‌نیاز بودی، و اگر رحمت تو نبود هرآینه از هلاک‌شدگان بودم،

وَأَنْتَ مُؤَيِّدِي بِالنَّصْرِ عَلَى أَعْدَائِي، وَلَوْلَا نَصْرُكَ إِيَّايَ لَكُنْتُ

و تویی تأییدکننده من در پیروزی بر دشمنانم، و اگر یاری تو نبود، هرآینه

مِنَ الْمَفْضُوحِينَ؛ يَا مُرْسِلَ الرَّحْمَةِ مِنْ مَعَادِنِهَا، وَمُنْشِئَ

از رسواشدگان بودم، ای فرستنده رحمت از سرچشمه‌هایش، و پدیدآورنده

الْبَرَكَاتِ مِنْ مَوَاضِعِهَا، يَا مَنْ خَصَّ نَفْسَهُ بِالشُّمُوحِ وَالرِّفْعَةِ،

برکت از جاهایش، ای آن که هستی‌اش را به نهایت بزرگی و بلندی خاص ساخته،

فَأَوْلِيَاؤُهُ بِعِزِّهِ يَتَعَزَّزُونَ، [و] يَا مَنْ وَضَعَتْ لَهُ الْمُلُوكُ، نِيرَ

پس دوستانش به عزت او عزیز می‌شوند، ای آن که پادشاهان در برابرش

الْمَذَلَّةَ عَلَى أَعْنَاقِهِمْ، فَهُمْ مِنْ سَطَوَاتِهِ خَائِفُونَ، أَسْأَلُكَ

یوغ خواری بر گردن نهاده‌اند، در نتیجه از حملات انتقام‌جویانه‌اش در هراسند، از تو می‌خواهم

بِكَبْرِيائِكَ الَّتِي اشْتَقَقْتُهَا مِنْ كِبْرِيائِكَ، وَأَسْأَلُكَ

به حق وجودت که آن را از کبریایت برون ساختی، و از تو می‌خواهم

بِكَبْرِيائِكَ الَّتِي اشْتَقَقْتُهَا مِنْ عِزَّتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ الَّتِي

به حق کبریایت که آن را از عزّتت برگرفتی، و از تو می‌خواهم به حق عزّتت که

دُعای ام داود

اسْتَوَيْتَ بِهَا عَلَى عَرْشِكَ ، فَخَلَقْتَ بِهَا جَمِيعَ خَلْقِكَ ، فَهَمْ

با آن بر حکومت هستی چیره گشتی و با آن همه آفریدگانت را آفریدی، در نتیجه همه آنان بر

لَكَ مُذْعِنُونَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَاهِلِ بَيْتِهِ .

هستی ات اعتراف دارند، که بر محمد و اهل بیتش درود فرستی.

روایت است: هر صاحب اندوهی این دعا را بخواند حق تعالی او را از اندوه و غم رهایی بخشد. پنجم: عمل ام داود که مهم ترین اعمال این روز است، و برای برآمدن حاجات، و برطرف شدن سختیها، و دفع ستم ستمکاران بسیار مؤثر است. و کیفیت آن بنابر آنچه در کتاب «مصباح» شیخ آمده چنین است: چون بخواهد این عمل را بجا آورد، روزهای سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم را روزه بدارد، سپس در روز پانزدهم هنگام ظهر غسل کند و چون وقت ظهر داخل گردد، نماز ظهر و عصر را با رکوع و سجود نیکو بجا آورد، در جایی خلوت که چیزی او را مشغول نکند، و کسی با او سخن نگوید. چون از نماز فراغت یابد، رو به جانب قبله کند، و سوره «حمد» را صد مرتبه و سوره «توحید» را نیز صد مرتبه و «آیه الکرسی» را ده مرتبه بخواند، و بعد از اینها قرائت کند سوره های «انعام، بنی اسرائیل (اسراء)، کهف، لقمان، یس، صافات، حم سجده، حمعسق، حم دخان، فتح،

دُعای ام داود

واقعه، ملک، ن، إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ» و پس از آن را تا آخر قرآن، و چون از اینها فارغ شود، در حالی که رو به قبله می باشد بگوید:

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ، الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ، ذُو

راست فرمود خدای بزرگ که معبودی جز او نیست، خدای زنده و به خود پاینده، دارای

الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، الَّذِي لَيْسَ

بزرگی و بزرگواری، مهربان و بخشنده، بردبار و کریم، که چیزی

كَمِثْلِهِ شَيْءٌ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، الْبَصِيرُ الْخَبِيرُ. ﴿شَهَدَ

همانند او نیست، و او شنوای دانای بینای آگاه است، گواهی داد

اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ؛

خدا خدایی که معبودی جز او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش هم گواهان وحدانیت اویند و اینکه بر پا دارنده عدالت

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. ﴿وَبَلَّغْتَ رُسُلَهُ الْكِرَامِ، وَأَنَا عَلَى

است، معبودی جز او که عزیز و حکیم است، نیست، و پیامبران بزرگوارش این حقیقت را به مردم رساندند، و من بر

ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ. اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ وَ لَكَ الْمَجْدُ، وَ لَكَ

این واقعیت از گواهانم، خدا یا! تنها برای توست، سپاس و بزرگواری

الْعِزُّ (وَ لَكَ الْفَخْرُ)، وَ لَكَ الْقَهْرُ وَ لَكَ النِّعْمَةُ، وَ لَكَ الْعِظَمَةُ

و عزت و افتخار، و چیرگی، و نعمت، و عظمت،

وَ لَكَ الرَّحْمَةُ، وَ لَكَ الْمَهَابَةُ وَ لَكَ السُّلْطَانُ، وَ لَكَ الْبَهَاءُ

و رحمت، و هیبت، و سلطنت، و زیبایی،

وَ لَكَ الْإِمْتِنَانُ، وَ لَكَ التَّسْبِيحُ وَ لَكَ التَّقْدِيسُ، وَ لَكَ

و نعمت بخشی، و تنزیه، و تقدیس، و یکتایی،

التَّهْلِيلُ وَ لَكَ التَّكْبِيرُ، وَ لَكَ مَا يُرَى وَ لَكَ مَا لَا يُرَى، وَ لَكَ مَا

و بزرگی، و دیدنیها، و نادیدنیها، و آنچه

دُعای ام داود

فَوْقَ السَّمَاوَاتِ الْعُلَا ، وَ لَكَ مَا تَحْتَ الثَّرَى ، وَ لَكَ

بر فراز آسمانهای بلند است، و آنچه در اعماق زمین است

الْأَرْضُونَ السُّفْلَى ، وَ لَكَ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى ، وَ لَكَ مَا تَرْضَى بِهِ

و زمینهای فروتر، و آخرت و دنیا، و آنچه به آن خشنود شوی

مِنَ الثَّنَاءِ وَالْحَمْدِ ، وَ الشُّكْرِ وَ النِّعْمَاءِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

از ثنا و ستایش و سپاس و نعمتها، خدایا! بر

جَبْرَائِيلَ ، أَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ ، وَ الْقَوِيِّ عَلَى أَمْرِكَ ، وَ الْمُطَاعِ

جبرئیل درود فرست آن فرشته امین بر وحیت، و نیرومند بر انجام فرمات و فرمانبردار

فِي سَمَاوَاتِكَ ، وَ مَحَالِّ كَرَامَاتِكَ ، الْمُتَحَمِّلِ لِكَلِمَاتِكَ ، النَّاصِرِ

در آسمانها و جایگاههای کرامات، حمل کننده کلمات، یاور

لِلْأَنْبِيَاءِ ، الْمُدْمِرِ لِأَعْدَائِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مِيكَائِيلَ ،

پیامبرانت، نابود کننده دشمنان، خدایا بر میکائیل درود فرست آن

مَلِكِ رَحْمَتِكَ ، وَ الْمَخْلُوقِ لِرَأْفَتِكَ ، وَ الْمُسْتَغْفِرِ الْمُعِينِ

فرشته رحمت، آفریده برای نمایش رأفت، و آمرزش خواه و یاور

لِأَهْلِ طَاعَتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى إِسْرَافِيلَ ، حَامِلِ عَرْشِكَ ،

اهل طاعتت، خدایا! بر اسرافیل درود فرست آن فرشته حمل کننده عرش،

وَ صَاحِبِ الصُّورِ ، الْمُنْتَظَرِ لِأَمْرِكَ ، الْوَجِلِ الْمُشْفِقِ مِنْ

و صاحب صور (شیبور) قیامت، آن چشم به راه فرمانت، اندیشناک و بیمناک از

خَيْفَتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى حَمَلَةِ الْعَرْشِ الطَّاهِرِينَ ، وَ عَلَى

هراست، خدایا درود فرست بر حاملان عرش، آن حاملان پاک نهاد، و بر

السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ الطَّيِّبِينَ ، وَ عَلَى مَلَائِكَتِكَ الْكِرَامِ

سفیران بزرگوار، آن نیکان پاکیزه، و بر فرشتگانت آن بزرگواران

الْكَاتِبِينَ ، وَ [عَلَى] مَلَائِكَةِ الْجَنَاتِ ، وَ خَزَنَةِ النَّيرَانِ ، وَ مَلِكِ

نویسنده اعمال بندگان، و بر فرشتگان بهشت، و گماشتگان بر دوزخ، و فرشته مرگ

الْمَوْتِ وَ الْأَعْوَانِ؛ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى آبِنَا

و یارانش، ای صاحب عظمت و بزرگواری، خدایا! درود فرست بر پدرمان آدم،

دُعای ام داود

آدَمَ ، بَدِيعِ فِطْرَتِكَ ، الَّذِي كَرَّمْتَهُ بِسُجُودِ مَلَائِكَتِكَ ،

پدیده آفرینشت، که او را گرامی داشتی با سجده فرشتگانت،

وَأَبَجْتَهُ جَنَّتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ أُمَّنَا حَوَاءَ ، الْمُطَهَّرَةَ مِنْ

و بهشت را به او بخشیدی، خدایا! بر مادرمان حوا درود فرست، آن پاکیزه از

الرَّجْسِ ، الْمُصَفَّاتِ مِنَ الدَّنَسِ ، الْمُفْضَلَةِ مِنَ الْإِنْسِ ، الْمُتَرَدِّدَةَ

پلیدی، و صفا یافته از چرکی، و برتر از آدمیان، و گردش کننده

بَيْنَ مَحَالِّ الْقُدْسِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ هَابِيلَ وَشِيثَ وَإِدْرِيَسَ ،

در جایگاههای مقدس، خدایا درود فرست بر هابیل و شیت و ادريس

وَنُوحٍ وَهُودٍ وَصَالِحٍ ، وَابْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ ، وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ،

و نوح و هود و صالح و ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب

وَيُوسُفَ وَالْأَسْبَاطِ ، وَلُوطٍ وَشُعَيْبٍ ، وَآيُوبَ وَمُوسَى ،

و یوسف و اسباط و لوط و شعیب و ایوب و موسی

وَهَارُونَ وَيُوشَعَ ، وَمِيشَا وَالْحِضِرَ ، وَذِي الْقَرْنَيْنِ وَيُونُسَ ،

و هارون و یوشع و میشا و خضر و ذی القرنین و یونس

وَالْيَاسَ وَالْيَسَعَ ، وَذِي الْكِفْلِ وَطَالُوتَ ، وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ ،

و الیاس و یسع و ذی الکفل و طالوت و داود و سلیمان

وَزَكَرِيَّا وَشَعِيَا ، وَيَحْيَى وَتُورَخَ ، وَمَتَّى وَإِرْمِيَا ، وَحَقِيقَ

و زکریا و شعیا و یحیی و تورخ و متی و ارمیا و حقیق

وَدَانِيَالَ ، وَعُزَيْرٍ وَعَيْسَى ، وَشَمْعُونَ وَجَرَجِيَسَ ، وَالْحَوَارِيَّيْنَ

و دانیال و عزیز و عیسی و شمعون و جرجیس و حواریون

وَالْآتِبَاعَ ، وَخَالِدٍ وَحَنْظَلَةَ [وَلُقْمَانَ] . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ

و پیروان و خالد و حنظله و لقمان. خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست و بر

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَارْحَمِ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ ، وَبَارِكْ عَلَيَّ

محمد و خاندان محمد رحمت فرست و بر محمد و خاندان محمد بركت فرست،

مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ وَرَحِمْتَ (وَتَرَحَّمْتَ) وَبَارَكْتَ

آنچنان که درود و رحمت و بركت

دُعای ام داود

عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ

بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، به حقیقت تویی ستوده و بزرگوار، خدایا! درود فرست بر

الْأَوْصِيَاءِ، وَالسُّعَدَاءِ وَالشُّهَدَاءِ، وَائِمَّةِ الْهُدَى. اللَّهُمَّ صَلِّ

اوصیاء و سعادت‌مندان و شهیدان و امامان هدایتگر، خدایا! درود فرست

عَلَى الْأَبْدَالِ وَالْأَوْتَادِ، وَالسِّيَّاحِ وَالْعُبَّادِ، وَالْمُخْلِصِينَ وَالزُّهَّادِ،

بر ابدال و اوتاد و جهانگردان و عبادت‌کنندگان و مخلصان و پارسایان،

وَأَهْلِ الْمَجْدِ وَالْإِجْتِهَادِ، وَاخْصُصْ مُحَمَّدًا وَأَهْلَ بَيْتِهِ، بِأَفْضَلِ

و اهل کوشش و تلاش و محمد و اهل بیتش را خاص گردان به برترین

صَلَوَاتِكَ، وَأَجْزِلِ كَرَامَاتِكَ، وَبَلِّغْ رُوحَهُ وَجَسَدَهُ مِنِّي

درودهایت، و بزرگترین کراماتت و بر روح و جسمش از سوی من

تَحِيَّةً وَسَلَامًا، وَزِدْهُ فَضْلًا وَشَرَفًا وَكِرْمًا، حَتَّىٰ تُبَلِّغَهُ أَعْلَىٰ

تحیت و سلام رسان، و او را آنچنان فضل و شرف و کرامت بیفزای که او را به بالاترین

دَرَجَاتِ أَهْلِ الشَّرَفِ، مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَالْأَفْضَلِ

درجات اهل شرف از پیامبران و فرستادگان و برترین بندگان

الْمُقَرَّبِينَ. اللَّهُمَّ وَصَلِّ عَلَىٰ مَنْ سَمَّيْتُ وَمَنْ لَمْ أُسَمِّ، مِنْ

مقربت برسانی، خدایا! درود فرست بر آن که نام بردم و بر آن که نام نبردم از

مَلَائِكَتِكَ وَأَنْبِيَائِكَ، وَرُسُلِكَ وَأَهْلِ طَاعَتِكَ، وَأَوْصِلِ

فرشتگانت و پیامبرانت و رسولانت و اهل طاعتت، و درودهایم

صَلَوَاتِي إِلَيْهِمْ وَإِلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ، وَاجْعَلْهُمْ إِخْوَانِي فِيكَ،

را بر ایشان و بر ارواحشان برسان، و آنان را برادرانم در آستانت،

وَأَعُوَانِي عَلَىٰ دُعَائِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَشْفِعُ بِكَ إِلَيْكَ،

و یارانم بر دعایت قرار بده، خدایا! شفاعت می‌جویم از تو به سوی تو،

وَبِكِرْمِكَ إِلَىٰ كِرْمِكَ، وَبِجُودِكَ إِلَىٰ جُودِكَ، وَبِرَحْمَتِكَ إِلَىٰ

و از گرمت به سوی گرمت و از جودت به سوی جودت، و از رحمتت به سوی

رَحْمَتِكَ، وَبِأَهْلِ طَاعَتِكَ إِلَيْكَ، وَأَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِكُلِّ مَا

رحمتت، و از اهل طاعتت به سویت، و از تو می‌خواهم تمام آنچه را

دُعای ام داود

سَأَلْتُكَ بِهِ أَحَدٌ مِنْهُمْ ، مِنْ مَسْأَلَةِ شَرِيفَةٍ غَيْرِ مَرْدُودَةٍ ، وَمِمَّا

که یکی از بندگان شایستهات از تو درخواست کرده درخواست شرافت افزایی که مردود نشده و

دَعَوْتُكَ بِهِ مِنْ دَعْوَةِ مُجَابَةِ غَيْرِ مُخَيَّبَةٍ . يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ ،

می‌خوانمت به آنچه تو را بدان خوانده‌اند، خواندنی که اجابت شده و به نومی‌دی نرسیده، ای خدا ای بخشنده، ای مهربان،

يَا حَلِيمُ يَا كَرِيمُ ، يَا عَظِيمُ يَا جَلِيلُ ، يَا مُنِيلُ يَا جَمِيلُ ، يَا كَفِيلُ

ای بردبار، ای کریم، ای بزرگ، ای باشکوه، ای بخشنده، ای زیبا، ای سرپرست،

يَا وَكِيلُ ، يَا مُقِيلُ يَا مُجِيرُ ، يَا خَبِيرُ يَا مُنِيرُ ، يَا مُبِيرُ يَا مُنِيعُ ،

ای کارگشا، ای برگزیده لغزشها، ای پناه ده، ای آگاه، ای روشنی‌بخش، ای نابود کننده،

يَا مُدِيلُ يَا مُحِيلُ ، يَا كَبِيرُ يَا قَدِيرُ ، يَا بَصِيرُ يَا شَكُورُ ، يَا بَرُّ يَا

ای والا مقام، ای چرخاننده، ای دگرگون‌ساز، ای بزرگ، ای توانا، ای بینا، ای ستایش‌پذیر، ای نیکو‌کردار،

طَهْرُ ، يَا طَاهِرُ يَا قَاهِرُ ، يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ ، يَا سَاتِرُ يَا مُحِيطُ ،

ای پاک، ای پاک، ای چیره، ای پیدا، ای پنهان، ای پرده‌پوش، ای فراگیر،

يَا مُقْتَدِرُ يَا حَفِيزُ ، يَا مُتَجَبِّرُ يَا قَرِيبُ ، يَا وَدُودُ يَا حَمِيدُ ،

ای توانمند، ای نگهبان، ای بزرگمنش، ای نزدیک، ای مهرورز، ای ستوده،

يَا مُجِيدُ يَا مُبْدِيُ ، يَا مُعِيدُ يَا شَهِيدُ ، يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ ،

ای بزرگوار، ای آغازگر، ای بازگرداننده، ای گواه، ای احسان کننده، ای زیبایی‌بخش،

يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ ، يَا قَابِضُ يَا بَاسِطُ ، يَا هَادِيُ يَا مُرْسِلُ ،

ای عطا بخش، ای فزونی‌بخش، ای گیرنده، ای دهنده، ای هدایت‌گر، ای فرستنده،

يَا مُرْشِدُ يَا مُسَدِّدُ ، يَا مُعْطَى يَا مَانِعُ ، يَا دَافِعُ يَا رَافِعُ ، يَا بَاقِي

ای ارشاد کننده، ای استوارساز، ای عطا کننده، ای منع کننده، ای دفع کننده، ای بلندی‌بخش، ای همیشگی،

يَا وَاقِي ، يَا خَلَاقُ يَا وَهَّابُ ، يَا تَوَّابُ يَا فَتَّاحُ ، يَا نَفَّاحُ يَا مُرْتَّاحُ ،

ای نگهدار، ای آفریننده، ای بسیار بخشنده، ای توبه‌پذیر، ای کارگشا، ای فراوان دهنده، ای نشاط آفرین،

يَا مَنْ بِيَدِهِ كُلُّ مِفْتَاحٍ ، يَا نَفَّاعُ يَا رَوْوْفُ ، يَا عَطُوفُ يَا كَافِيُ ،

ای آن که هر کلیدی به دست اوست، ای بسیار سود رسان، ای مهرورز، ای عطوف، ای بسنده،

يَا شَافِيُ يَا مُعَافِيُ ، يَا مُكَافِيُ يَا وَفِيُّ ، يَا مُهَيِّمُنُ يَا عَزِيزُ ، يَا جَبَّارُ

ای شفابخش، ای عافیت‌بخش، ای پاداش دهنده، ای وفا کننده، ای سلطه‌گر ای با عزت، ای جبران کننده،

دُعای ام داود

یا مُتَكَبِّرُ، یا سَلامُ یا مُؤمِنُ، یا اَحَدُ یا صَمَدُ، یا نورُ یا مُدَبِّرُ،

ای بزرگمنش، ای سلام، ای ایمنی بخش، ای یکتا، ای بی نیاز، ای نور، ای تدبیرگر،

یا فَرْدُ یا وَتَرُ، یا قُدّوسُ یا ناصِرُ، یا مونسُ یا باعِثُ، یا وارِثُ

ای فرد، ای تک، ای قدوس، ای یاور، ای همدم، ای برانگیزنده، ای وارث،

یا عالمُ، یا حاکِمُ یا بادی، یا مُتعالی یا مُصَوِّرُ، یا مُسَلِّمُ

ای دانا، ای فرمان ده، ای آغازگر، ای برتر، ای صورتگر، ای سلامتی بخش،

یا مُتَحَبِّبُ، یا قَلَمُ یا دائِمُ، یا عَلِیمُ یا حاکِمُ، یا جَوادُ یا بارِئُ،

ای دوستی ورز، ای پایدار، ای همیشه، ای دانا، ای فرزانه، ای بخشنده، ای آفریننده،

یا بارُّ یا سارُّ، یا عدلُ یا فاصِلُ، یا دِیانُ یا حَنانُ، یا مَنانُ

ای نیکوکار، ای شادی افزا، ای دادگر، ای داور، ای جزاهدنده، ای پرمهر، ای منت گذار،

یا سَمیعُ، یا بَدیعُ یا خَفیرُ، یا مُعینُ یا ناصِرُ، یا غافِرُ یا قَدیمُ، یا مُسَهِّلُ

ای شنوا، ای پدیدآور، ای پشتیبان، ای یاور، ای زندگی بخش مردگان، ای آمرزنده، ای دیرینه، ای آسانی بخش،

یا مُیسِرُ، یا مُمیتُ یا مُحییُ، یا نافعُ یا رازِقُ، یا مُقتَدِرُ

ای هموار کننده، ای میراننده، ای زنده کننده، ای سودبخش، ای روزی بخش، ای قدرتمند،

یا مُسَبِّبُ، یا مُغیثُ یا مُغنی یا مُقنی، یا خالِقُ یا راصِدُ، یا

ای سبب ساز ای فریادرس، ای بی نیاز کننده، ای داری بخش، ای آفریننده، ای در کمین، ای

واحدُ یا حاضرُ، یا جابرُ یا حافظُ، یا شدیدُ یا غیاثُ، یا عائدُ یا

یگانه، ای حاضر، ای جبران کننده، ای نگهدار، ای استوار، ای فریادرس، ای بازگرداننده، ای

قابِضُ، یا مَنْ عَلا فاستَعلی، فکانَ بِالْمَنظَرِ الْأَعلی، یا مَنْ قَرَبَ

گیرنده، ای که بلندی جست و بر فراز آمد، پس در چشم انداز برتر جای گرفت، ای آن که نزدیک شد

فَدنا، وَبَعَدَ فَنای، وَعَلِمَ السِّرَّ وَآخَفی، یا مَنْ إِلیهِ التَّدبیرُ

پس در کنار آمد، و دور شد پس نایافتنی شد، و نهان و ناپیداتر را دانست، ای آن که تدبیر

وَلَهُ الْمُقادیرُ، وَیا مَنْ العَسیرُ عَلیهِ سَهْلٌ یَسیرُ، یا مَنْ هُوَ عَلی ما

امور با اوست و اندازه ها به دست او، ای آن که هر دشواری بر او سهل و آسان است، ای آن که بر هر چه

یَشاءُ قَدیرُ، یا مُرسلَ الرِّیاحِ، یا فالِقَ الإِصباحِ، یا باعِثَ

بخواهد تواناست، ای فرستنده بادها، ای پدیدآورنده روشنی بامداد، ای برانگیزنده

دُعای ام داود

الْأَرْوَاحِ ، يَا ذَا الْجُودِ وَالسَّمَّاحِ ، يَا رَادَّ مَا قَدَّ فَاتَ ، يَا نَاشِرَ

ارواح، ای صاحب جود و بخشش، ای بازگرداننده آنچه از دست رفته، ای زنده کننده

الْأَمْوَاتِ ، يَا جَامِعَ الشَّتَاتِ ، يَا رَازِقَ مَنْ يَشَاءُ [بِغَيْرِ حِسَابٍ] ،

مردگان، ای گردآورنده پراکنده‌ها، ای روزی‌بخش، بی حساب به هر که خواهی،

وَأَيَا فَاعِلَ مَا يَشَاءُ كَيْفَ يَشَاءُ ، وَيَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ، يَا حَيُّ

ای انجام‌دهنده آنچه خواهی هرگونه که خواهی، ای صاحب بزرگی و بزرگواری، ای زنده

يَا قَيُّوْمُ ، يَا حَيًّا حِينَ لَا حَيَّ ، يَا حَيُّ يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَى ، يَا حَيُّ لَا إِلَهَ

به خود پاینده، ای زنده آنگاه که نباشد زنده، ای زنده کننده مردگان، ای زنده‌ای که معبودی جز تو نیست،

إِلَّا أَنْتَ ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، يَا إِلَهِي [وَسَيِّدِي] ، صَلِّ

پدید آورنده آسمانها و زمین، ای خدای من، و آقای من،

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ ، وَبَارِكْ

بر محمد و خاندان محمد درود فرست و بر محمد و خاندان محمد رحمت فرست،

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَرَحِمْتَ عَلَيَّ

و بر محمد و خاندان محمد برکت فرست، آنچنان که درود و برکت و رحمت خویش را بر

إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ . وَارْحَمْ ذُلِّي وَفَاقَتِي

ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، به یقین که ستوده و بزرگواری، و رحمت آر بر خواری و ناداری،

وَفَقْرِي ، وَانْفِرَادِي وَوَحْدَتِي ، وَخُضُوعِي بَيْنَ يَدَيْكَ ،

و تهیدستی من، و بر تک بودن و تنهایی و فروتنی من در برابرت،

وَأَعْتِمَادِي عَلَيْكَ ، وَتَضَرُّعِي إِلَيْكَ؛ أَدْعُوكَ دُعَاءَ الْخَاضِعِ الذَّلِيلِ ،

و بر اعتمادم بر تو، و زاری‌ام به درگاهت، تو را می‌خوانم، خواندن آن فروتن خوار

الْخَاشِعِ الْخَائِفِ ، الْمُسْفِقِ الْبَائِسِ ، الْمُهَيِّنِ الْحَقِيرِ ، الْجَائِعِ

خاشع ترسان بیمناک، بینوای پست، ناچیز گرسنه، نادار پناهنده

الْفَقِيرِ ، الْعَائِدِ الْمُسْتَجِيرِ ، الْمُقَرَّبِ بِذَنْبِهِ ، الْمُسْتَغْفِرِ مِنْهُ ،

پناه‌جوی، معترف به گناه، آمرزش‌خواه از گناه، درمانده به درگاه پروردگارش،

الْمُسْتَكِينِ لِرَبِّهِ ، دُعَاءَ مَنْ أَسْلَمَتْهُ ثِقَّتُهُ ، وَرَفَضَتْهُ أَحِبَّتُهُ ،

می‌خوانمت خواندن آن که معتمدانش او را وا گذاشته‌اند و دوستانش او را ترک گفته‌اند،

دُعایِ آمَدِ داود

وَعَظُمَتْ فَجِيعَتُهُ؛ دُعَاءَ حَرِيقِ حَزِينٍ، ضَعِيفِ مَهِينٍ، بِأَيْسٍ

و درد جانکاهش بزرگ شده، می خوانمت خواندن، آن دلسوخته غمگین ناتوان

مُسْتَكِينٍ؛ بِكَ مُسْتَجِيرٍ. اَللّٰهُمَّ وَاَسْأَلُكَ بِاَنَّكَ مَلِيكٌ، وَاَنَّكَ

بی مقدار بی نوای، درمانده پناه جو، خدا یا! از تو درخواست می کنم، به حق اینکه فرمانروایی، و آنچه

مَا تَشَاءُ مِنْ اَمْرٍ يَكُوْنُ، وَاَنَّكَ عَلٰى مَا تَشَاءُ قَدِيْرٌ، وَاَسْأَلُكَ

بخواهی می شود، و بر آنچه خواهی توانایی، و از تو درخواست می کنم

بِحُرْمَةِ هٰذَا الشَّهْرِ الْحَرَامِ، وَاَلْبَيْتِ الْحَرَامِ، وَاَلْبَلَدِ الْحَرَامِ،

به احترام این ماه محترم، و خانه محترم، و شهر محترم

وَالرُّكْنِ وَالْمَقَامِ، وَاَلْمَشَاعِرِ الْعِظَامِ، وَبِحَقِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ، عَلَيْهِ

و رکن و مقام و مشاعر بزرگ، و به حق پیامبرت، محمد که بر او

وَ اٰلِهِ السَّلَامُ؛ يَا مَنْ وَهَبَ لِاٰدَمَ شَيْثًا، وَاِبْرٰهِيْمَ اِسْمَاعِيْلَ

و خاندانش سلام، ای آن که به آدم شیث را بخشید، و به ابراهیم اسماعیل

وَ اِسْحٰقَ، وَاِيَّ مَنْ رَدَّ يُوْسُفَ عَلٰى يَعْقُوْبَ، وَاِيَّ مَنْ كَشَفَ

و اسحاق را، و ای آن که یوسف را به یعقوب بازگرداند، و ای آن که

بَعْدَ الْبَلَاءِ ضَرَّ اَيُّوْبَ، يَا رَادَّ مُوسٰى عَلٰى اُمِّهِ، وَ زَايِدَ الْخِضْرِ فِي

بدحالی ایوب را پس از آزمون برطرف ساخت، ای بازگرداننده موسی به مادرش و فرونی بخش دانش خضر،

عِلْمِهِ، وَاِيَّ مَنْ وَهَبَ لِداوود سُلَيْمٰنَ، وَاِلْزَكَرِيَّا يَحْيٰى، وَاَلْمُرِيْمَ

ای آن که سلیمان را به داود بخشید، و یحیی را به زکریا، و عیسی

عِيْسٰى، يَا حَافِظَ بِنْتِ شُعَيْبٍ، وَاِيَّ كَافِلَ وَاَلِدَةِ اُمِّ مُوسٰى،

را به مریم، ای نگهدار دختر شعیب، ای سرپرست فرزند مادر موسی،

اَسْأَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَنْ تَغْفِرَ لِيْ ذُنُوْبِيْ

از تو می خواهم بر محمد و خاندان محمد درود فرستی، و همه گناهان مرا ببامری،

كُلِّهَا، وَ تَجِيْرَنِيْ مِنْ عَذَابِكَ، وَ تَوَجِّبَ لِيْ رِضْوَانَكَ،

و از عذابت پناهم دهی، و مرا مستوجب و امین

وَ اَمَانِكَ وَاِحْسَانِكَ، وَ غُفْرَانِكَ وَ جَنَانِكَ، وَاَسْأَلُكَ اَنْ تَفُكَّ

و احسان و آمرزش و بهشت خویش قرار دهی، و از تو درخواست می کنم

دُعای ام داود

عَنِّي كُلَّ حَلَقَةٍ بَيْنِي وَبَيْنَ مَنْ يُؤْذِنِي ، وَتَفْتَحَ لِي كُلَّ بَابٍ ،

هر حلقه‌ای که میان من و آزاردهنده من است باز کنی،

وَتُلَيِّنَ لِي كُلَّ صَعْبٍ ، وَتُسَهِّلَ لِي كُلَّ عَسِيرٍ ، وَتُخْرِسَ عَنِّي كُلَّ

و هر سختی را برایم آسان نمایی، و هر مشکلی را برایم هموار کنی، و زبان هر

نَاطِقٍ بِشَرٍّ ، وَتَكْفُفَ عَنِّي كُلَّ بَاغٍ ، وَتَكْتَبَ [عَنِّي] كُلَّ عَدُوٍّ لِي

بدگوی از من را ناگویا سازی، و هر متجاوز را از من بازداری، و هر دشمن

وَحَاسِدٍ ، وَتَمْنَعَ مِنِّي كُلَّ ظَالِمٍ ، وَتَكْفِينِي كُلَّ عَائِقٍ ، يَحُولُ

و حسود بر من را نابود نمایی، و هر ستمگری را از من بازداری، و مرا از هر مانعی که

بَيْنِي وَبَيْنَ حَاجَتِي ، وَيُحَاوِلُ أَنْ يُفَرِّقَ بَيْنِي وَبَيْنَ طَاعَتِكَ ،

بین من و حاجتم حایل می‌شود، و می‌خواهد بین من و طاعتت جدایی اندازد،

وَيُثَبِّطُنِي عَنْ عِبَادَتِكَ؛ يَا مَنْ أَلْجَمَ الْجِنَّ الْمُتَمَرِّدِينَ ، وَقَهَرَ

و از عبادتت بازدارد کفایت فرمایی، ای آن که پریان سرکش را مهار نمودی و شیاطین

عُتَاةَ الشَّيَاطِينِ ، وَأَذَلَّ رِقَابَ الْمُتَجَبِّرِينَ ، وَرَدَّ كَيْدَ

متکبر را مقهور ساختی، و گردن گردنکشان را به خاک ذلت افکندی، و بداندیشی

الْمُتَسَلِّطِينَ عَنِ الْمُسْتَضْعَفِينَ ، أَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ عَلَى مَا تَشَاءُ ،

چیره‌جویان را از مستضعفان بازگرداندی، از تو می‌خواهم با قدرتت بر هر چه می‌خواهی،

وَتَسْهِّلِكَ لِمَا تَشَاءُ كَيْفَ تَشَاءُ ، أَنْ تَجْعَلَ قَضَاءَ حَاجَتِي فِيهَا

و آسان نمودنت هر چه را بخواهی به هر گونه که بخواهی اینکه بر آوردن حاجتم را در زمره آنچه می‌خواهی

تَشَاءُ . سِپَسْ بَر زَمِينِ سَجْدَه كُن وَ دُو طَرْفِ رِخْسَارِ خُود رَا

قرار دهی.

بَر خَاكِ بَگْذَار وَ بَگُو: اَللّٰهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ ، وَبِكَ اٰمَنْتُ ،

خدا یا! برای تو سجده کردم، و به تو ایمان آوردم،

فَارْحَمْ ذُلِّي وَ فَاقْتِي ، وَاجْتِهَادِي وَتَضَرُّعِي ، وَمَسْكَنْتِي

پس رحمت آور بر خواری‌ام، و تنگدستی‌ام، و کوششم، و زاری‌ام،

وَفَقْرِي اِلَيْكَ يَا رَبِّ . وَ بَكُوشْ كِه دِيده هَايْتِ اشك رِيْزَانِ

و درماندگی‌ام، و نیازم به سویت ای پروردگار من.

اعمال شب بیست و هفتم ماه رجب

باشد، هر چند به اندازه سر سوزن، که این خود نشانه برآورده شدن دعاست.

روز بیست و پنجم: در سال صد و هشتاد و سه، شهادت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در سن پنجاه و پنج سالگی در شهر بغداد واقع شد، و آن روزی است که غمهای آل محمد علیهم السلام و شیعیان ایشان تازه می شود.

شب بیست و هفتم: شب بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله و از شبهای پر برکت است، و در آن چند عمل مستحب است: اول: شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده: از حضرت جواد علیه السلام روایت شده: همانا در ماه رجب شبی است، که از هر آنچه آفتاب بر آن می تابد بهتر است و آن، شب بیست و هفتم رجب است، که در صبح آن پیامبر صلی الله علیه و آله به رسالت مبعوث شد. برای کسی که از شیعه ما عامل در آن شب است، پاداش نیکوکاری شصت سال مقرر است، به محضر آن حضرت عرض شد: عمل در آن شب چیست؟ فرمود: چون نماز عشا را خواندی، و به بستر استراحت رفتی، تا پیش از نیمه شب، هر ساعتی که خواستی از بستر برمی خیزی، و دوازده رکعت نماز هر دو رکعت به یک سلام به جای می آوری در هر رکعت حمد و سوره ای از سوره های کوچک مفصل

اعمال شب بیت و هفتمه رجب

می خوانی و کوچک مفصل از سوره محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تا آخر قرآن است، زمانی که از دوازده رکعت نماز فارغ شدی، در همان حال نشسته هر یک از سوره های «حمد» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و آیه الکرسی را هفت مرتبه بخوان، و به دنبال همه آنها این دعا را بخوان:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ،

سپاس خدای را که فرزندی بر نگرفته، و شریکی در فرمانروایی

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِوَالِيٌّ مِنْ الذَّلِيلِ؛ وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ

و یاری از روی خواری و نیاز برایش نبوده است، او را بسیار بزرگ شمار. خدایا! از تو درخواست می کنم

بِمَعَاقِدِ عِزِّكَ عَلَىٰ أَرْكَانِ عَرْشِكَ، وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ،

به حق جایگاههای عزت بر پایه های عرش و منتهای رحمت در قرانت،

وَبِسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ، وَذِكْرِكَ الْأَعْلَى الْأَعْلَى

و بنام بزرگتر بزرگتر، و ذکر برتر برتر

الْأَعْلَى، وَبِكَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَنْ

برترت، و به کلمات کاملت، بر محمد و خاندانش درود فرست، و با من

تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ. سپس بخوان هر دعایی را که

چنان کن که شایسته آنی.

می خواهی. و نیز غسل در این شب مستحب است. و نمازی که داود بن سرحان از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ برای شب نیمه رجب روایت کرده و جزو اعمال شب نیمه ذکر شد در این شب هم خوانده می شود. دوم: زیارت حضرت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ

اعمال شب بیست و هفتم ماه رجب

است که برترین اعمال این شب می باشد. و بدان که ابو عبدالله محمد بن بطوطه که یکی از دانشمندان اهل سنت است در ششصد سال پیش از این زمان (زمان تألیف مفاتیح الجنان) می زیسته، در سفرنامه خود معروف به «رحله ابن بطوطه» در بیان ورودش از مکه معظمه به نجف اشرف، روضه و قبر مبارک مولایمان امیرالمؤمنین علیه السلام را ذکر نموده، و گفته است همه اهل این شهر رافضی هستند، و برای این روضه مبارکه کراماتی ظاهر شده: از جمله در شب بیست و هفتم ماه رجب که نامش نزد اهل آنجا «لیلة المَحیا» [شب بیداری یا شب زندگانی] است، از عراقین [بصره و کوفه] و خراسان و شهرهای فارس، و روم، افراد شل و مفلوج و زمین گیری را که حدود سی یا چهل نفر می شوند پس از عشا نزد ضریح مقدس علی علیه السلام می آورند، آنگاه مردم اجتماع می کنند، و به انتظار شفا یافتن و برخاستن آنان می مانند.

گروهی از اجتماع کنندگان نماز می خوانند، و عده ای ذکر می گویند، و گروهی قرآن تلاوت می کنند، و بعضی هم به تماشای روضه مبارکه مشغول می شوند، تا آنکه نصف یا دوسوم از شب بگذرد، در این هنگام تمام مبتلایان

اعمال شب بیست و هفتم رجب

و زمین گیران که محروم از حرکت بودند، از جای برمی خیزند درحالی که صحیح و تندرستند و نقصی در آنان نیست و می گویند: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» (معبودی جز خدا نیست)، «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ» (محمد فرستاده خداست)، «عَلَيْهِ وَآلِهِ» (علی ولی خداست)، و این امری است مشهور و معروف.

من گرچه آن شب را در آن روزه در نیافتم، ولی از مردمان مورد اطمینان که بر گفتارشان اعتماد داشتم شنیدم.

و همچنین در مدرسه‌ای که مهمانخانه آن حضرت است، سه نفر زمین گیر را که قدرت بر حرکت نداشتند مشاهده کردم، یکی از مردمان روم، و دیگری از اهالی اصفهان، و سومی از مردم خراسان بود، از هر سه پرسیدم، چگونه شما درمان نیافته و در اینجا مانده‌اید؟ گفتند: ما شب بیست و هفتم رجب را درک نکردیم، اینجا مانده‌ایم تا شب بیست و هفتم آینده برسد، و شفای خود را بگیریم، و به خاطر این شب، مردم زیادی از شهرها جمع می‌شوند، و بازار بزرگی به مدت ده روز برپا می‌گردد.

مؤلف گوید: مبدا این حکایت را دور از واقع بدانی، چه همانا معجزات و کراماتی که از این مشاهده مشرفه به ظهور رسیده، و به حدّ تواتر نقل شده بسیار زیادتر از آن است که در شمار آید. و در ماه شوال گذشته [نسبت به زمان نوشتن

اعمال شب بیت و هفتم و حجب

این قسمت از مفاتیح الجنان به وسیله مؤلف بزرگوارش مرحوم محدث قمی رحمته الله سال هزار و سیصد و چهل و سه هجری قمری در حرم مطهر حضرت ثامن الائمه الهداة، و ضامن الأمة العصاة مولانا ابو الحسن علی بن موسی الرضا (صلوات الله علیه)، سه زن که هر سه به علت بیماری فلج و مانند آن زمین گیر بودند، و علاجشان از توان پزشکان بیرون بود، شفا یافتند، و این معجزه از آن قبر مطهر بر همه واضح و آشکار شد همچون پدیدار شدن خورشید در آسمان صاف و بی ابر، و باز شدن دروازه نجف به روی عربهای بادیه نشین، و شفا یافتن این سه زن به اندازه ای روشن بود، که برای مردم بیان شد، و دکترهایی که از بیماری آنان مطلع بودند، با اینکه در امر مداوای آنان دقت بسیار داشتند، شفا یافتن معجزه گونه آنان را تصدیق کردند، و بعضی از آنها تصدیق خود را بر شفای آنان به صورت نوشته اعلام داشتند، و اگر ملاحظه اختصار، و عدم مناسبت محل نبود، داستان آنها را به تفصیل نقل می کردم.

وَلَقَدْ آجَادَ شَيْخُنَا الْحُرُّ الْعَامِلِي فِي أَرْجُو زَيْتِه :

در قصیده اش

شیخ ما شیخ حر عاملی

چه زیبا سروده

وَمَا بَدَأَ مِنْ بَرَكَاتٍ مَشْهَدِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ أَمْسُهُ مِثْلُ غَدِهِ

مانند فردایش می باشد

دیروزش

در همه روز نمایان شده

و آنچه از برکات بارگاهش

اعمال شب بیت و هفتم حجب

وَ كَشِفَا الْعَمَى وَ الْمَرْضَى بِهِ   إِجَابَةُ الدُّعَاءِ فِي أَعْتَابِهِ

و مانند شفای کور و بیماران   به سبب عنایتش   اجابت دعا   در آستانش می باشد

سوم: شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» فرموده: شب مبعث

این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالتَّجَلِّيِ الْأَعْظَمِ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ ، مِنْ الشَّهِرِ

خدایا!   از تو درخواست می کنم،   به تجلی اعظم،   در این شب   از ماه

الْمُعْظَمِ ، وَ الْمُرْسَلِ الْمُكْرَمِ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَنْ

معظم،   و به حق رسول مکرم،   که درود فرستی بر محمد و خاندانش،   و بیماری

تَغْفِرَ لَنَا مَا أَنْتَ بِهِ مِنَّا أَعْلَمُ ؛ يَا مَنْ يَعْلَمُ وَلَا نَعْلَمُ . اللَّهُمَّ

بر ما، آنچه را تو به آن   از ما داناتری،   ای آن که می داند،   و ما نمی دانیم،   خدایا!

بَارِكْ لَنَا فِي لَيْلَتِنَا هَذِهِ ، الَّتِي بِشَرَفِ الرِّسَالَةِ فَضَّلْتَهَا ،

بر ما برکت ده   در این شب،   شبی که آن را به شرف رسالت   برتری دادی

وَبِكِرَامَتِكَ أَجَلَلْتَهَا ، وَ بِالْمَحَلِّ الشَّرِيفِ أَحَلَلْتَهَا . اللَّهُمَّ فَإِنَّا

و به کرامتت بزرگ نمودی،   و به جایگاه شریفی بر آوردی،   خدایا!   ما از تو

نَسْأَلُكَ بِالْمَبْعَثِ الشَّرِيفِ ، وَ السَّيِّدِ اللَّطِيفِ ، وَ الْعُنْصُرِ

درخواست می کنیم   به حق بعثت شریف   و آقای مهربان،   و موجود

الْعَفِيفِ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَنْ تَجْعَلَ أَعْمَالَنَا فِي

پارسا،   که بر محمد   و خاندانش درود فرستی،   و اعمال ما را در

هَذِهِ اللَّيْلَةِ ، وَ فِي سَائِرِ اللَّيَالِي مَقْبُولَةً ، وَ ذُنُوبَنَا مَغْفُورَةً ،

این شب   و در سایر شبها پذیرفته   پیشگاهت قرار دهی،   و گناهانمان را آمرزیده بداری،

وَ حَسَنَاتِنَا مَشْكُورَةً ، وَ سَيِّئَاتِنَا مَسْتُورَةً ، وَ قُلُوبَنَا بِحُسْنِ

و خوبیهایمان را مورد سپاس،   و بدیهایمان را پوشیده گردانی،   و دلهایمان را به

الْقَوْلِ مَسْرُورَةً ، وَ أَرْزَاقَنَا مِنْ لَدُنْكَ بِالْيُسْرِ مَدْرُورَةً . اللَّهُمَّ

گفتار خوش شادمان سازی،   و روزیهایمان را از جانب خود   به آسانی فراوان گردانی.   خدایا!

اعمال شب بیت و هفتم ماه حجب

إِنَّكَ تَرَى وَلَا تُرَى، وَأَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى، وَإِنَّ إِلَيْكَ الرَّجْعَى

تو می بینی، و خود دیده نمی شوی، و تو در چشم انداز برتری، و بازگشت و سرانجام

وَالْمُنْتَهَى، وَإِنَّ لَكَ الْمَمَاتَ وَالْمَحْيَا، وَإِنَّ لَكَ الْآخِرَةَ وَالْأُولَى.

به سوی توست، و ممات و حیات و آخرت و دنیا از آن تو است.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ أَنْ نَذِلَّ وَنَحْزَى، وَأَنْ نَأْتِيَ مَا عَنْهُ تَهَى.

خدایا! به تو پناه می آوریم از اینکه خوار و رسوا شویم، و از اینکه مرتکب عملی شویم که از آن نهی کرده‌ای.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ، وَنَسْتَعِيدُ بِكَ مِنَ النَّارِ،

خدایا درخواست بهشت را به رحمتت از تو داریم، و به تو پناه می آوریم از آتش دوزخ،

فَاعِدْنَا مِنْهَا بِقُدْرَتِكَ، وَنَسْأَلُكَ مِنَ الْخَوْرِ الْعَيْنِ، فَارْزُقْنَا

پس ما را به قدرتت از آتش پناه ده، و از تو درخواست خور العین داریم، پس به عزتت

بِعِزَّتِكَ، وَاجْعَلْ أَوْسَعَ أَرْزَاقِنَا عِنْدَ كَبَرِ سِنِّنَا، وَأَحْسَنَ

روزی ما فرما، و فراخ ترین روزی را هنگام پیری ما قرار ده، و نیکوترین

أَعْمَالِنَا عِنْدَ اقْتِرَابِ آجَالِنَا، وَأَطِلْ فِي طَاعَتِكَ وَمَا يُقَرِّبُ

اعمالمان را به گاه فرا رسیدن مرگمان، و عمر ما را در طاعتت و در آنچه ما را به سویت نزدیک

إِلَيْكَ، وَيُحْظِي عِنْدَكَ، وَيُزِلْفُ لَدَيْكَ أَعْمَارَنَا، وَأَحْسِنَ فِي

کند و در نزدت بهره مندمان نماید و در پیشگاهت بر منزلتمان افزاید، طولانی گردان، و در

جَمِيعِ أَحْوَالِنَا وَأُمُورِنَا مَعْرِفَتِنَا، وَلَا تَكِلْنَا إِلَى أَحَدٍ مِنْ

همه حالات و کارها معرفتمان را نیکو گردان، و ما را به احدی از

خَلْقِكَ، فَيَمُنَّ عَلَيْنَا، وَتَفَضَّلْ عَلَيْنَا بِجَمِيعِ حَوَائِجِنَا لِلدُّنْيَا

خلقت و امگذار تا بر ما منت نهد، و بر ما به بر آورده ساختن تمام حاجات دنیا

وَالْآخِرَةِ، وَابْدَأْ بِآبَائِنَا وَأَبْنَائِنَا، وَجَمِيعِ إِخْوَانِنَا الْمُؤْمِنِينَ، فِي

و آخرتمان تفضل فرما، و بخشش آغاز کن به پدرانمان و فرزندانمان، و همه برادران با ایمانمان، در

جَمِيعِ مَا سَأَلْنَاكَ لِأَنْفُسِنَا؛ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ إِنَّا

همه آنچه از تو برای خود درخواست کردیم، ای مهربانترین مهربانان. خدایا! از تو

نَسْأَلُكَ بِسْمِكَ الْعَظِيمِ، وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

درخواست می کنیم به نام بزرگت، و فرمانروایی دیرینه ات، که بر محمد

اعمال شب بیت و هفتمه رجب

وَأَلِ مُحَمَّدٍ ، وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا الذَّنْبَ الْعَظِيمَ؛ إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمَ

و خاندان محمد درود فرستی، و بیماریزی بر ما گناه بزرگ را، چرا که بزرگ را

إِلَّا الْعَظِيمَ. اللَّهُمَّ وَهَذَا رَجَبُ الْمُكْرَمِ، الَّذِي أَكْرَمْتَنَاهُ، أَوَّلُ

جز بزرگ نمی آمرزد. خدا یا! این ماه مکرم رجب است که ما را به آن گرامی داشتی، نخستین

أَشْهُرِ الْحُرْمِ، أَكْرَمْتَنَاهُ مِنْ بَيْنِ الْأُمَمِ، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا ذَا الْجُودِ

ماه های حرام است، که ما را به آن از میان امتها اکرام نمودی، پس تو را سپاس ای دارای بخشش

وَالْكَرَمِ ، فَاسْأَلُكَ بِهِ ، وَبِسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ ،

و کرم، از تو درخواست می کنم به حق ماه رجب، و به حق نام بزرگتر بزرگتر

الْأَجَلِ الْأَكْرَمِ ، الَّذِي خَلَقْتَهُ فَاسْتَقَرَّ فِي ظِلِّكَ ، فَلَا يَخْرُجُ

باشکوه تر و گرامی تری که آن را آفریدی، پس در سایهات استقرار یافت،

مِنْكَ إِلَى غَيْرِكَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ ،

نامی که از تو به غیر تو نرسد، که بر محمد و اهل بیت پاکش درود فرستی،

وَأَنْ تَجْعَلَنَا مِنَ الْعَامِلِينَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ ، وَالْأَمِلِينَ فِيهِ

و ما را در این ماه از برپادارندگان طاعتت، و آرزومندان شفاعتت

لِشَفَاعَتِكَ. اللَّهُمَّ اهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ السَّبِيلِ ، وَاجْعَلْ مَقِيلَنَا

قرار دهی. خدا یا! ما را به راه راست هدایت فرما، و جایگاه ما را

عِنْدَكَ خَيْرَ مَقِيلٍ ، فِي ظِلِّ ظَلِيلٍ وَمُلْكٍ جَزِيلٍ؛ فَإِنَّكَ حَسْبُنَا

نزد خود بهترین استراحتگاه در سایه سار رحمت همیشگی و فرمانروایی عظیمت قرار ده، تو ما را بسی،

وَنِعْمَ الْوَكِيلُ . اللَّهُمَّ اٰقِلِنَا مُفْلِحِينَ مُنْجِحِينَ ، غَيْرِ

و چه نیکو کار گشایی. خدا یا! ما را به حالت رستگاری و موفقیت برگردان، که در گروه

مَغْضُوبٍ عَلَيْنَا وَلَا ضَالِّينَ ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

غضب شدگان و در طایفه گمراهان نباشیم، به مهربانیات ای مهربان ترین مهربانان.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ ، وَبِوَجِبِ رَحْمَتِكَ ،

خدا یا! به وسایل موجب آمرزشت، و به رحمتت که بر خود حتم نموده ای، از تو درخواست می کنم،

السَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ ، وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ ،

سلامت از هر گناه، و بهره مندی از هر کار نیک، و رسیدن به بهشت

اعمال شب بیت و هفتم و هجده

وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ . اَللّٰهُمَّ دَعَاكَ الدَّاعُونَ وَدَعْوَتَكَ ، وَسَاَلَكَ

و رهایی از دوزخ را به من عطا فرمایی. خدایا! خوانندگان تو را خواندند و من هم تو را خواندم، و درخواست کنندگان

السَّائِلُونَ وَسَاَلْتِكَ ، وَطَلَبَ إِلَيْكَ الطَّالِبُونَ وَطَلَبْتُ إِلَيْكَ .

از تو درخواست کردند، و من هم از تو درخواست نمودم، و جویندگان تو را جو یا شدند و من هم جو یای تو شدم.

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الثَّقَّةُ وَالرَّجَاءُ ، وَ اِلَيْكَ مُنْتَهَى الرَّغْبَةِ فِي

خدایا! تو مورد اطمینان و امیدی، و نهایت میل و رغبت در خواندن دعا به

الدُّعَاءِ . اَللّٰهُمَّ فَصِّلْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهِ ، وَاجْعَلِ الْيَقِيْنَ فِي قَلْبِي ،

سوی توست، خدایا! بر محمد و خاندانش درود فرست، و قرار ده یقین را در قلبم،

وَالنُّوْرَ فِي بَصْرِي ، وَالنَّصِيْحَةَ فِي صَدْرِي ، وَذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ

و روشنی را در دیده ام، و خیر خواهی را در سینه ام، و ذکر ت را در هر شب

وَالنَّهَارِ عَلٰى لِسَانِي ، وَرِزْقًا وَاِسْعًا غَيْرَ مَمْنُوْنٍ وَلَا مَحْظُوْرٍ

و روز بر زبانم، و روزی گسترده بی منت و غیر حرام را روزی ام فرما، و در آنچه که

فَارْزُقْنِي ، وَبَارِكْ لِيْ فِيْمَا رَزَقْتَنِي ، وَاجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي ،

روزی ام نمودی و برکت افزا، و بی نیازی ام را در خودم، و دل بستگی ام را

وَرَغْبَتِيْ فِيْمَا عِنْدَكَ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ . پس به

در آنچه نزد توست قرار ده، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

سجده برو و بگو: الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدَانَا لِمَعْرِفَتِهِ ، وَخَصَّنَا

سپاس خدای را که ما را به معرفتش رهنمون شد، و به

بِوَلَايَتِهِ ، وَوَفَّقَنَا لِمَطَاعَتِهِ؛ شُكْرًا شُكْرًا . تا صد مرتبه . پس

و لایتش خاص گرداند، و به طاعتش توفیقمان داد، سپاس، سپاس...

سر از سجده بردار و بگو: اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ قَصَدْتُكَ بِحَاجَتِيْ ،

خدایا من تو را برای رفع حاجتم قصد کردم،

وَاعْتَمَدْتُ عَلَيْكَ بِمَسَالَتِيْ ، وَتَوَجَّهْتُ اِلَيْكَ بِاِمْتِنَانِيْ

و به خواسته ام بر تو اعتماد نمودم، و روی آوردم به تو به واسطه امان

وَسَادَتِيْ . اَللّٰهُمَّ اَنْفَعْنَا بِحُبِّهِمْ ، وَاوْرَدْنَا مَوْرِدَهُمْ ، وَارْزُقْنَا

و سرورانم. خدایا! ما را به محبتشان سود بخش، و به جایگاه آنان وارد ساز و همنشینی با ایشان را

مُرَافَقَتَهُمْ ، وَادْخَلْنَا الْجَنَّةَ فِي زُمْرَتِهِمْ؛ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ

به مهربانی‌ات ای مهربان‌ترین

وارد بهشت کن،

روزی ما گردان و ما را در زمره آنان

الرَّاحِمِينَ.

مهربانان.

این دعا را سید ابن طاووس برای روز مبعث ذکر فرموده. روز بیست و هفتم: یکی از اعیاد بزرگ است، و روزی است که حضرت رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ به پیامبری مبعوث شد، و جبرئیل برای ابلاغ پیامبری، بر آن حضرت فرود آمد، و برای این روز چند عمل وارد است: اوّل: غسل کردن، دوّم: روزه گرفتن و آن یکی از چهار روزی است که در طول سال برای روزه گرفتن امتیاز ویژه دارد، و ثوابی برابر با روزه هفتاد سال دارد.

سوّم: صلوات زیاد فرستادن. چهارم: زیارت حضرت رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ و امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام. پنجم: شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده که از ریّان بن الصّلت روایت شده: حضرت جواد عَلَيْهِ السَّلَام زمانی که در بغداد بود روز نیمه و روز بیست و هفتم رجب را روزه گرفت، و همه خدمتکاران آن حضرت نیز روزه گرفتند و هم به ما فرمان داد دوازده رکعت نماز بجا آوریم به این صورت که در هر رکعت یک مرتبه «حمد» و سوره خوانده و پس از پایان نماز، هر کدام

اعمالِ وزبیت و سفت‌ماه و حجب

از سوره‌های «حمد» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» را چهار مرتبه بخوانیم، آنگاه چهار مرتبه بگوییم:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا حَوْلَ

معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ‌تر از هر چیزی است، و منزه است خدا، و خدا را سپاس، و نیست جنبش

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ؛ و چهار مرتبه: اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي،

و نیرویی جز به عنایت خدای برتر و بزرگ خدا، خدا، پروردگار من است،

لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا؛ و چهار مرتبه: لَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا.

چیزی را برای او شریک نمی‌آورم هیچکس را برای پروردگارم شریک نسازم

ششم: شیخ طوسی از جناب ابوالقاسم حسین بن روح رحمته الله

روایت کرده که در این روز دوازده رکعت نماز به جا می‌آوری در هر رکعت سوره «حمد» و سوره‌ای که آسان باشد می‌خوانی، و پس از گفتن تشهد و سلام بین هر دو رکعت می‌گویی:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ،

خدا را سپاس که فرزندی بر نگرفته، و برایش در فرمانروایی شریکی

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الذَّلِيلِ؛ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا. يَا عُدَّتِي فِي مُدَّتِي،

و یاری از روی خواری نبوده است، و او را بزرگ شمار، ای توشه‌ام در همه عمر،

يَا صَاحِبِي فِي شِدَّتِي، يَا وِليِّي فِي نِعْمَتِي، يَا غِيَاثِي فِي رَغْبَتِي،

ای همنشینم در سختیها، ای سرپرستم در نعمت، ای فریادارم در رغبت،

يَا نَجَاحِي فِي حَاجَتِي، يَا حَافِظِي فِي غَيْبَتِي، يَا كَافِيَّ فِي وَحْدَتِي،

ای پیروزیم در حاجت، ای نگهدارم در غیبت، ای کفایتیم در تنهایی،

اعمال وزبیت و هفتم ماه حجب

يَا أُنْسَى فِي وَحْشَتِي ، أَنْتَ السَّائِرُ عَوْرَتِي ، فَلَاكَ الْحَمْدُ ؛ وَأَنْتَ

ای همدم در هراس، تو پوشاننده کاستی منی، تو را سپاس، تو

الْمُقِيلُ عَثْرَتِي ، فَلَاكَ الْحَمْدُ ؛ وَأَنْتَ الْمُنْعِشُ صِرْعَتِي ، فَلَاكَ

نادیده گیرنده لغزش منی، تو را سپاس، تو بلندی بخش من در وقت افتادگی هستی، تو را

الْحَمْدُ ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي ، وَآمِنَ

سپاس، بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و عیبم را بپوشان، و هراسم را

رَوْعَتِي ، وَأَقْلِنِي عَثْرَتِي ، وَاصْفَحْ عَن جُرْمِي ، وَتَجَاوَزْ عَن

ایمنی بخش، و لغزشم را نادیده گیر، و از گناهم چشم ببوش، و از زشتیهایم درگذر،

سَيِّئَاتِي فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ، وَعَدَّ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ .

و در زمره بهشتیان قرارم ده همراه با آن وعده صادقانه‌ای که به آنها داده‌ای.

هنگامی که از نماز و دعا فارغ شدی، هر یک از سوره‌های

«حمد» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ

التَّاسِ» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و «آيَةُ الْكُرْسِيِّ» را هفت

مرتبه می‌خوانی و هفت بار می‌گویی:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ .

معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ‌تر است، و پاک است خدا، و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست

وهفت بار اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي ، لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا . و هر دعایی که بخواهی

خدا، پروردگار من است و هیچ چیز را شریکش نگیرم

می‌خوانی. هفتم: در کتاب «اقبال» و در بعضی نسخه‌های «مصباح»

آمده است که مستحب است در این روز این دعا را بخوانند:

يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ وَالتَّجَاوُزِ ، وَضَمَّنَ نَفْسَهُ الْعَفْوَ وَالتَّجَاوُزَ ،

ای آن که به عفو و گذشت فرمان داده، و عفو و گذشت را بر عهده خویش ضمانت نموده است،

اعمال و زبیت و هفت ماه و حجب

يَا مَنْ عَفَا وَتَجَاوَزَ ، اُعْفُ عَنِّي وَتَجَاوَزْ يَا كَرِيمُ . اَللّٰهُمَّ وَقَدْ

ای آن که بخشید و در گذشت، مرا عفو کن و از من در گذر ای کریم. خدایا!

اَكْدَى الطَّلَبُ ، وَاعِيَتِ الحَيْلَةَ وَالمَذْهَبُ ، وَدَرَسَتِ الآمَالُ ،

طلب سخت شده، و چاره جویی و راهیایی مرا به زحمت افکنده و آرزوها

وَانْقَطَعَ الرَّجَاءُ اِلَّا مِنْكَ وَحَدَّكَ ، لِاشْرِيكَ لَدَيْكَ . اَللّٰهُمَّ اِنِّي

کهنه گشته، و رشته امید جز از تو که یگانه‌ای و شریکی نداری بریده شده است. خدایا! من

اَجِدُ سُبُلَ المَطَالِبِ اِلَيْكَ مُسْرَعَةً ، وَمَنَاهِلَ الرَّجَاءِ لَدَيْكَ

راههای خواهش را بسوی تو باز می‌یابم، و چشمه سارهای امید نزد تو پر

مُتْرَعَةً ، وَابْوَابَ الدُّعَاءِ لِمَنْ دَعَاكَ مُفْتَحَةً ، وَالِاسْتِعَانَةَ لِمَنْ

آب است، و درهای دعا را برای هر که به درگاہت دعا کند گشوده‌ای و یاریات آن را که از تو یاری

اسْتَعَانَ بِكَ مُبَاحَةً ، وَاعْلَمُ اَنَّكَ لِداْعِيكَ بِمَوْضِعِ اجَابَةٍ ،

خواهد فراهم است، و می‌دانم که برای آن که تو را خواند در جایگاه اجابتی،

وَ لِلصَّارِخِ اِلَيْكَ بِمِرْصَدِ اِغَاثَةٍ ، وَ اَنَّ فِي اللّٰهْفِ اِلَى جُودِكَ ،

و برای فریادکننده‌ها در صدد فریادرسی هستی، و همانا در طمع ورزیدن به بخششت

وَ الضَّمَانِ بِعِدَّتِكَ عَوْضًا مِنْ مَنَعِ البَاخِلِينَ ، وَ مَنْدُوحَةً عَمَّا فِي

و اعتماد به وعدهات جایگزینی است برای دریغ‌ورزی بخیلان، و گشایشی است از آنچه در

اَيْدِي المُسْتَأْتِرِينَ ، وَ اَنَّكَ لَا تَحْتَجِبُ عَنِ خَلْقِكَ ، اِلَّا اَنْ

دست ثروت‌اندوزان است، تو از بندگانت در پرده نمی‌روی، جز اینکه

تَحْجِبُهُمُ الْاَعْمَالُ دُونَكَ ، وَ قَدْ عَلِمْتُ اَنَّ اَفْضَلَ زَادِ الرَّاحِلِ

کردارشان بین تو و ایشان پرده می‌افکند، و هر آینه دانستم که برترین توشه کوچ‌کننده

اِلَيْكَ ، عَزْمُ اِرَادَةٍ يَخْتَارُكَ بِهَا ، وَ قَدْ نَاجَاكَ بِعِزِّمِ الْاِرَادَةِ قَلْبِي ؛

به سویت اراده نیرومندی است، که بدان تو را برمی‌گزیند، و با همین اراده نیرومند دلم با تو مناجات کرده

وَ اَسْأَلُكَ بِكُلِّ دَعْوَةٍ دَعَاكَ بِهَا رَاجٍ بَلَّغْتَهُ اَمَلَهُ ، اَوْ صَارِخٌ

و از تو می‌خواهم هر دعایی را که تو را به آن خواند امیدواری که او را به آرزویش رساندی، یا فریادگشی

اِلَيْكَ اَغَثْتَ صَرَخَتَهُ ، اَوْ مَلْهَوْفٌ مَكْرُوبٌ فَرَجْتَ كَرْبَهُ ،

به درگاہت که به دادش رسیدی، یا دلسوخته غمزه‌ای که اندوهش را زدودی،

اعمالِ وزیت و هفت‌ماه رجب

أَوْ مُذْنِبٌ خَاطِئٌ غَفَرْتَ لَهُ ، أَوْ مَعَانِيَّ أَتَمَّتْ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ ،

یا گنهکار خطاکاری که او را آمرزیدی، یا تندرستی که نعمت خویش را بر او تمام کردی،

أَوْ فَقِيرٌ أَهَدَيْتَ غِنَاكَ إِلَيْهِ ، وَلِتِلْكَ الدَّعْوَةَ عَلَيْكَ حَقٌّ ،

یا بی چیزی که توانگری ات را به او هدیه دادی و چنین دعایی را بر تو حقی است

وَعِنْدَكَ مَنزِلَةٌ ، إِلَّا صَلَّيْتَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَقَضَيْتَ

و نزدت مقامی، به حق این دعا بر محمد و خاندان محمد درود فرست،

حَوَائِجِي ، حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَ هَذَا رَجَبُ الْمُرْجَبِ

و حاجات دنیا و آخرتم را برآور، این رجب مرغب

الْمُكْرَمُ ، الَّذِي أَكْرَمْتَنَا بِهِ ، أَوَّلُ أَشْهُرِ الْحُرْمِ ، أَكْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ

مکرم است که ما را به آن گرامی داشتی، نخستین ماههای حرام است، که ما را به خاطر آن از

بَيْنِ الْأُمَمِ . يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ ، فَنَسْأَلُكَ بِهِ ، وَبِسْمِكَ الْأَعْظَمِ

بین ملتها اکران نمودی، ای دارای جود و کرم، از تو درخواست می‌کنیم به حق ماه رجب، و به نام بزرگتر

الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ ، الْأَجَلِ الْأَكْرَمِ ، الَّذِي خَلَقْتَهُ فَاسْتَقَرَّ

بزرگتر بزرگتر باشکوه و گرامی‌تری که آن را آفریدی پس

فِي ظِلِّكَ ، فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى غَيْرِكَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

در سایهات استقرار یافت و جلوه‌اش از تو به دیگری نمی‌رسد، بر محمد

وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ ، وَتَجَعَلْنَا مِنَ الْعَامِلِينَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ ،

و اهل بیت پاکش درود فرستی، و ما را در این ماه از عاملین به طاعتت،

وَالْأَمِلِينَ فِيهِ بِشَفَاعَتِكَ . اللَّهُمَّ وَاهِدِنَا إِلَى سَوَاءِ السَّبِيلِ ،

و آرزومندان شفاعتت قرار دهی. خدایا! ما را به راه راست هدایت فرما،

وَاجْعَلْ مَقِيلَنَا عِنْدَكَ خَيْرَ مَقِيلٍ ، فِي ظِلِّ ظَلِيلٍ ؛ فَإِنَّكَ

و استراحتگاه ما را در سایه‌سار همیشگی‌ات نزد خویش بهترین استراحتگاه قرار ده، که تو

حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ؛ وَالسَّلَامُ عَلَى عِبَادِهِ الْمُصْطَفَيْنِ ،

ما را ایسی وجه نیکو کارگشایی هستی، و سلام و درود بر

وَصَلَوَاتُهُ (صَلَاتُهُ) عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ . اللَّهُمَّ وَبَارِكْ لَنَا فِي

همه بندگان برگزیده‌اش، خدایا! به ما در این روز برکت ده،

اعمالِ وزبیت و هفتم ماهِ رجب

يَوْمِنَا هَذَا الَّذِي فَضَّلْتَهُ ، وَبِكِرَامَتِكَ جَلَّلْتَهُ ، وَبِالْمَنْزِلِ

روزی که آن را برتری دادی، و به کرامتت بزرگ نمودی، و به جایگاه

[العظیم] الْأَعْلَى أَنْزَلْتَهُ ، صَلَّى عَلَيَّ مَنْ فِيهِ إِلَى عِبَادِكَ أَرْسَلْتَهُ ،

بزرگ و برتر وارد ساختی، بر آن که در این روز به سوی بندگانت فرستادی، و او را به مقام با

وَبِالْمَحَلِّ الْكَرِيمِ أَحَلَلْتَهُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً دَائِمَةً ، تَكُونُ

کرامتی بر آوردی درود فرست. خدایا! بر او درود فرست درودی همیشگی، که برای

لَكَ شُكْرًا ، وَلَنَا ذُخْرًا ، وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ، وَاخْتِمْ لَنَا

تو سپاس، و برای ما ذخیره‌های باشد، و در کارمان آسانی قرار ده، و پایان عمرمان را

بِالسَّعَادَةِ إِلَى مُنْتَهَى آجَالِنَا ، وَقَدْ قَبِلْتَ الْيَسِيرَ مِنْ أَعْمَالِنَا ،

به سعادت و نیکبختی ختم کن، در حالی که اعمال اندک ما را پذیرفته،

وَبَلَّغْتَنَا بِرَحْمَتِكَ أَفْضَلَ آمَالِنَا ؛ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ؛

و با رحمت بی‌کرات ما را به برترین آرزوهایمان رسانده باشی، که تو بر هر چیز توانایی،

وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ .

و درود و سلام خدا بر محمد و خاندانش باد.

مؤلف گوید: این دعا را حضرت موسی بن جعفر عليه السلام در

آن روزی که آن جناب را به جانب بغداد حرکت دادند بر

زبان جاری ساخت، و آن روز، روز بیست و هفتم رجب بود،

و این دعا از دعا‌های انتخابی ماه رجب است. هشتم: سید ابن

طاووس در کتاب «اقبال» فرموده: دعای «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالتَّجَلِّي

الْأَعْظَمِ» را بخواند، و این دعا به روایت کفعمی جزو اعمال

شب بیست و هفتم بیان شد.

روز آخر ماه: در این روز غسل وارد شده، و روزه‌اش سبب

آمزش گناهان گذشته و آینده است. و نماز سلمان به صورتی

فضیلت ماه شعبان و اعمال آن

که در ضمن اعمال روز اول بیان شد بجای آورده شود.

فصل دوم: در بیان فضیلت ماه شعبان و اعمال آن

آگاه باش که شعبان ماه بسیار شریفی است، و به سید انبیاء صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ انتساب دارد، و آن حضرت همه این ماه را روزه می گرفت، و روزه آن را به ماه رمضان وصل می کرد، و می فرمود: شعبان ماه من است، هر که یک روز از این ماه را روزه بدارد، بهشت بر او واجب می شود. از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ روایت شده: چون ماه شعبان می رسید حضرت زین العابدین عَلَيْهِ السَّلَامُ اصحاب خود را جمع می کرد و می فرمود: ای اصحاب من، می دانید این چه ماهی است؟ این ماه شعبان است، و حضرت رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ می فرمود شعبان ماه من است، پس در این ماه برای جلب محبت پیامبر خود، و برای تقرب به سوی پروردگار خویش، روزه بدارید، به خدایی که جان علی بن الحسین عَلَيْهِمَا السَّلَامُ به دست قدرت اوست، سوگند یاد می کنم از پدرم حسین بن علی عَلَيْهِمَا السَّلَامُ شنیدم که فرمود: از امیر المؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ شنیدم: هر که شعبان را برای محبت پیامبر، و تقرب جستن به سوی خدا روزه دارد، خدا او را دوست بدارد، و در روز قیامت به کرامتش نزدیک کند، و

فضیلت ماه شعبان و اعمال آن

بهشت را بر او واجب گرداند.

شیخ از صفوان جمال روایت کرده است که امام صادق علیه السلام به من فرمود: کسانی را که پیرامون تو هستند به روزه شعبان وادار کن. گفتم: فدایت شوم، مگر در فضیلت آن چیزی می بینی؟ فرمود: آری رسول خدا صلی الله علیه و آله هرگاه هلال شعبان را می دید، به منادی دستور می داد تا در مدینه ندا کنند: ای اهل مدینه، من از جانب رسول خدا صلی الله علیه و آله به سوی شما ارسال شده ام، آن حضرت می فرماید: آگاه باشید، به درستی که شعبان ماه من است، خدا رحمت کند کسی را، که مرا در ماه من یاری کند، یعنی روزه بدارد آن را، سپس امام صادق علیه السلام چنین گفت:

امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمود: از هنگامی که شنیدم منادی رسول خدا صلی الله علیه و آله در شعبان ندا داد، روزه شعبان از من فوت نشد و تا زمانی که زنده هستم به خواست خدا از من فوت نخواهد شد. پس می فرمود: روزه دو ماه شعبان و رمضان مایه توبه و آمرزش خداست.

اسماعیل بن عبد الخالق روایت کرده: نزد امام صادق علیه السلام بودم، ذکر روزه شعبان به میان آمد، حضرت فرمود: فضیلت روزه شعبان چنین و چنان است، تا جایی که انسان

اعمال مشترک ماه شعبان

مرتکب قتل حرام می‌شود، پس چنانچه شعبان را روزه
بدارد این روزه به او سود می‌رساند، و به خواست خدا
آمرزیده می‌شود! آگاه باش اعمال این ماه شریف بر دو
بخش است: اعمال مشترک و اعمال خاص. اما اعمال
مشترک پس چند عمل است:

اول: هر روز هفتاد مرتبه بگویند: **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ.**

از خدا آمرزش و توبه می‌خواهم

دوم: هر روز هفتاد مرتبه بخواند: **أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ**

آمرزش می‌خواهم از خدا که معبودی

إِلَّا هُوَ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْحَيُّ الْقَيُّومُ، وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ، در بعضی

جز او نیست بخشنده مهربان زنده به خود پاینده و به سوی او باز می‌گردم.

روایات «الْحَيُّ الْقَيُّومُ» پیش از «الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ» است، و عمل
به هر دو خوب است. و از روایات استفاده می‌شود، که
بهترین دعاها و ذکرها در این ماه استغفار است، و هر که در
هر روز این ماه هفتاد مرتبه استغفار کند، مانند این است که
در ماه‌های دیگر هفتاد هزار مرتبه استغفار بجا آورد.

سوم: در این ماه صدقه بدهد، گرچه نصف دانه خرما
باشد، تا حق تعالی بدن او را بر آتش دوزخ حرام کند. از

اعمال شکر ماه شعبان

امام صادق علیه السلام روایت شده: که از وجود مبارک ایشان درباره فضیلت روزه رجب سؤال کردند، فرمود: چرا از روزه شعبان غافل هستید؟ راوی عرض کرد: یابن رسول الله کسی که یک روز از شعبان را روزه بدارد، چه ثوابی دارد؟ فرمود: به خدا سوگند بهشت پاداش آن است، عرض کرد یابن رسول الله بهترین اعمال در این ماه چیست؟ فرمود: صدقه و استغفار، هر که در ماه شعبان صدقه دهد حق تعالی آن را رشد و نمو دهد همان گونه که یکی از شما بچه شترش را رشد می دهد، تا آن که در قیامت، درحالی که به اندازه کوه احد شده باشد به صاحبش بازگردد. چهارم: در تمام این ماه هزار مرتبه بگوید:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَ لَوْ كَرِهَ

معبودی جز خدا نیست، و نپرستیم جز او را درحالی که عبادت را برای او خالص می کنیم، گرچه

المُشْرِكُونَ.

مشرکان را خوش نیاید.

این ذکر پاداش بسیاری دارد، از جمله اینکه در نامه عملش عبادت هزار ساله بنویسند. پنجم: در هر پنجشنبه این ماه دو رکعت نماز بجا آورد در هر رکعت پس از سوره «حمد» صد مرتبه سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» خوانده و بعد از سلام نماز

اعمال شکر ماه شعبان

صد مرتبه صلوات بفرستد، تا حق تعالی هر حاجتی که در امر دین و دنیا دارد روا کند، و نیز روزه هر پنجشنبه این ماه فضیلت بسیار دارد. روایت شده: که در هر پنجشنبه ماه شعبان آسمانها را زینت می کنند، پس ملائکه عرض می کنند، خدایا! روزه داران این روز را بیامرز، و دعای آنان را اجابت فرما. در خبر نبوی است هر که روز دوشنبه و پنجشنبه شعبان را روزه بدارد، حق تعالی بیست حاجت از حوایج دنیا و بیست حاجت از حوایج آخرت او را برآورد. ششم: در این ماه بسیار صلوات فرستد.

هفتم: در هر روز شعبان در وقت زوال [وقت ظهر شرعی] و در شب نیمه آن این صلوات را که از حضرت زین العابدین علیه السلام روایت شده بخواند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، شَجَرَةَ النَّبُوءَةِ، وَمَوْضِعِ

خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و خاندان محمد درود فرست، درخت نبوت، و جایگاه

الرِّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ، وَأَهْلِ بَيْتِ

رسالت، و محل آمد و شد فرشتگان، و معدن دانش، و خانواده

الْوَحْيِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْفَلَكَ الْجَارِيَةِ فِي

وحی، خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست، کشتی روان

الدُّجَجِ الْغَامِرَةِ، يَا مَنْ مِنْ رَكِبِهَا، وَيَغْرَقُ مَنْ تَرَكَهَا، الْمَتَّقِدُمْ

در اقیانوسهای عمیق، هر که به آن توسل جوید ایمنی یابد، و هر که آن را رها کند غرق شود، پیش افتاده

اعمال شکر ماه شعبان

لَهُمْ مَارِقٌ، وَالْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ، وَاللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ. اللَّهُمَّ

از آنها از دین خارج است و عقب مانده از آنان نابود است، و همراه آنان ملحق به حق است. خدایا!

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْكَهْفِ الْحَصِينِ، وَغِيَاثِ

بر محمد و خاندان محمد درود فرست، پناهگاه محکم، و فریادرس

الْمُضْطَرِّ الْمُسْتَكِينِ، وَمَلْجَا الْهَارِبِينَ، وَعِصْمَةِ الْمُعْتَصِمِينَ.

بیچارگان در مانده، و پناه گریختگان، و دستاویز استوار، برای چنگ اندازان،

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلَاةً كَثِيرَةً تَكُونُ لَهُمْ

خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست، درودی فراوان که برای آنان موجب

رِضًا، وَلِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ آدَاءً وَقَضَاءً؛ بِحَوْلِ مِنْكَ وَقُوَّةِ

خشنودی، و برای ما مایه اد کردن و بجا آوردن حق محمد و خاندان محمد باشد، به حول و نیرویت

يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الطَّيِّبِينَ

ای پروردگار جهانیان. خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست آن پاکان

الْأَبْرَارِ الْآخِيَارِ، الَّذِينَ أَوْجِبَتْ حُقُوقَهُمْ، وَفَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ

و نیکان و خوبان، که حقوقشان را بر همه واجب کردی، و پیروی و ولایتشان را بر همگان

وَوَلَايَتَهُمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاعْمُرْ قَلْبِي

فرض نمودی. خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و دلم را

بِطَاعَتِكَ، وَلَا تُخْزِنِي بِمَعْصِيَتِكَ، وَارْزُقْنِي مُوَاَسَاةَ مَنْ قَرَّتْ

با طاعتت آباد کن، و به نافرمانی از خود رسوایم مساز، و همیاری با

عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِكَ، بِمَا وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَنَشَرْتَ عَلَيَّ مِنْ

آن که رزقت را بر او تنگ گرفتی، به مدد آنچه از فضلت بر من وسعت دادی، و از

عَدْلِكَ، وَأَحْيَيْتَنِي تَحْتَ ظِلِّكَ، وَهَذَا شَهْرُ نَبِيِّكَ، سَيِّدِ

عدلت بر من گستردی، و مرا در سایه رحمتت زنده داشتی روزی من فرما، این است ماه پیامبرت، آن سرور

رُسُلِكَ، شَعْبَانَ الَّذِي حَفَفْتَهُ مِنْكَ بِالرَّحْمَةِ وَالرِّضْوَانِ، الَّذِي

فرستادگان، شعبانی که آن را به رحمت و رضوانت پوشاندی، ماهی

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، يَدَابُ فِي صِيَامِهِ

که رسول خدا بر او و خاندانش باد) در روزهداری

مناجات شعبان

وَقِيَامِهِ، فِي لَيَالِهِ وَأَيَّامِهِ، بُجُوعًا لَكَ فِي إِكْرَامِهِ وَإِعْظَامِهِ، إِلَى

و بیداری عبادت در شبها و روزهایش، تا هنگام مرگ، با تمام توان کوشش می کرد، تنها برای فروتنی در برابرت و گرامی

مَحَلِّ حِمَامِهِ. اللَّهُمَّ فَأَعِنَّا عَلَى الْإِسْتِنَانِ بِسُنَّتِهِ فِيهِ، وَنَيْلِ

داشت و بزرگداشت ماه شعبان. خدایا! ما را در این ماه به پیروی از روشش، و رسیدن به

الشَّفَاعَةِ لَدَيْهِ. اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُ لِي شَفِيعًا مُشَفَّعًا، وَطَرِيقًا

شفاعتش یاری فرما، خدایا! او را برای من شفیع و با شفاعت پذیرفته، و راهی

إِلَيْكَ مَهِيْعًا، وَاجْعَلْنِي لَهُ مُتَّبِعًا، حَتَّى الْقَاكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

روشن به سویت قرار ده، و ما را پیرو او گردان، تا آنگاه که تو را در قیامت

عَنِّي رَاضِيًا، وَعَنْ ذُنُوبِي غَاضِيًا، قَدْ أَوْجَبْتَ لِي مِنْكَ

دیدار کنم، درحالی که از من خشنود باشی، و از گناهانم چشم پوشی،

الرَّحْمَةَ وَالرِّضْوَانَ، وَأَنْزَلْتَنِي دَارَ الْقَرَارِ، وَمَحَلَّ الْأَخْيَارِ.

و رحمت و رضوانت را بر من واجب نموده و مرا در بهشت و جایگاه خوبان در آورده باشی.

هشتم: این مناجات را که از ابن خالویه روایت شده بخواند

به گفته او این مناجات حضرت امیرالمؤمنین عليه السلام و امامان

پس از اوست، که در ماه شعبان می خواندند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْمِعْ دُعَائِي إِذَا دَعَوْتُكَ،

خدایا! بر محمد و خاندان محمد درود فرست، و شنوای دعایم باش آنگاه که می خوانمت،

وَاسْمِعْ نِدَائِي إِذَا نَادَيْتُكَ، وَأَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَاجَيْتُكَ، فَقَدْ هَرَبْتُ

و صدایم را بشنو گاهی که صدایت میکنم، و به من توجه کن هنگامی که با تو مناجات می نمایم،

إِلَيْكَ، وَوَقَفْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُسْتَكِينًا لَكَ مُتَضَرِّعًا إِلَيْكَ،

همانا به سوی تو گریختم، و در حال درماندگی و زاری در برابرت ایستادم،

رَاجِيًا لِمَا لَدَيْكَ ثَوَابِي، وَتَعَلَّمُ مَا فِي نَفْسِي، وَتَخْبُرُ حَاجَتِي،

پاداشی را که نزد توست امیدوارم، آنچه را که در درون دارم می دانم، بر حاجتم خبر داری،

مناجات شعبانیه

وَتَعْرِفُ ضَمِيرِي ، وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ أَمْرٌ مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ ،

نہانم را می شناسی، کار بازگشت به آخرت و خانه ابدی ام بر تو پوشیده نیست،

وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُبَدِّئَ بِهِ مِنْ مَنطِقِي ، وَأَتَفَوَّهَ بِهِ مِنْ طَلَبْتِي ،

و آنچه که می خواهم به زبان آرم، و خواهش خویش را بازگو کنم و هم آنچه را که

وَأَرْجُوهُ لِعَاقِبَتِي ، وَقَدْ جَرَّتْ مَقَادِيرُكَ عَلَيَّ يَا سَيِّدِي ، فِيمَا

برای عاقبتم امید دارم، بر تو پنهان نیست، همانا آنچه تقدیر نموده ای بر من ای آقای من در

يَكُونُ مِنِّي إِلَى آخِرِ عُمُرِي ، مِنْ سَرِيرَتِي وَعَاطِنِيَّتِي ، وَبِيَدِكَ

آنچه که تا پایان عمر بر من فرود می آید از نهران و آشکارم جاری شده است، و تنها به دست

لَا بِيَدٍ غَيْرِكَ زِيَادَتِي وَنَقْصِي ، وَنَفْعِي وَضَرَرِي . إِلَهِي ،

توست نه به دست غیر تو فزونی و کاستی ام و سود و زیانم، خدایا!

إِنْ حَرَمْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْزُقُنِي ؟! وَإِنْ حَذَلْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي

اگر محرومم کنی پس کیست آن که به من روزی دهد؟ و اگر خوارم سازی پس کیست آن که به من

يَنْصُرُنِي ؟! إِلَهِي ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ غَضَبِكَ ، وَحُلُولِ سَخَطِكَ .

یاری رساند، خدایا! به تو پناه می آورم از خشمت و از فرود آمدن غضبت.

إِلَهِي ، إِنْ كُنْتُ غَيْرَ مُسْتَأْهِلٍ لِرَحْمَتِكَ ، فَأَنْتَ أَهْلُهُ

خدایا! اگر شایسته رحمت نیستم، تو سزاواری که

أَنْ تَجُودَ عَلَيَّ بِفَضْلِ سَعَتِكَ . إِلَهِي ، كَأَنِّي بِنَفْسِي وَاقِفَةٌ

بر من با فراوانی فضل بخشش نمایی، خدایا! گویی من با همه هستی ام

بَيْنَ يَدَيْكَ ، وَقَدْ أَظَلَّهَا حُسْنُ تَوَكُّلِي عَلَيْكَ ، فَقُلْتَ (فَفَعَلْتَ)

در برابرت ایستاده ام، درحالی که حسن اعتمادم بر تو، بر وجودم سایه افکنده است،

مَا أَنْتَ أَهْلُهُ ، وَتَعَمَّدْتَنِي بِعَفْوِكَ . إِلَهِي ، إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ أَوْلِي

و آنچه را تو شایسته آنی بر من جاری کرده ای و مرا با عفو ت پوشانده ای، خدایا! اگر گذشت کنی، چه کسی

مِنْكَ بِذَلِكَ ؟! وَإِنْ كَانَ قَدْ دَنَا أَجَلِي وَلَمْ يُدِنْنِي (لَمْ يَدُنْ) مِنْكَ

از تو سزاوارتر به آن است؟ و اگر مرگم نزدیک شده باشد

عَمَلِي ، فَقَدْ جَعَلْتُ الْإِقْرَارَ بِالذَّنْبِ إِلَيْكَ وَسَيْلَتِي . إِلَهِي ، قَدْ

و معلم مرا به تو نزدیک نکرده، اعترافم را به گناه و وسیله خویش به بارگاہت قرار دادم. خدایا

سباجات شعبان

جُرْتُ عَلَى نَفْسِي فِي النَّظَرِ لَهَا، فَلَهَا الْوَيْلُ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَهَا. إلهي،

بر نفسم در فرمانبری از آن گناه بار کردم، پس وای بر او اگر او را نیامرزی، خدايا

لَمْ يَزَلْ بِرُكِّكَ عَلَيَّ أَيَّامَ حَيَاتِي، فَلَا تَقْطَعْ بِرُكِّكَ عَنِّي فِي مَمَاتِي. إلهي،

نیکی‌ات بر من در روزهای زندگی‌ام پیوسته بود، پس نیکی خویش را در هنگام مرگم از من قطع مکن. خدايا

كَيْفَ آيَسُ مِنْ حُسْنِ نَظَرِكَ لِي بَعْدَ مَمَاتِي، وَأَنْتَ لَمْ تَوَلِّئِي

چگونه از حسن توجهت پس از مرگم ناامید شوم؟، درحالی که در طول زندگی‌ام

(لَمْ تَوَلِّئِي) إِلَّا الْجَمِيلَ فِي حَيَاتِي؟! إلهي، تَوَلَّ مِنْ أَمْرِي مَا أَنْتَ

مرا جز به نیکی سرپرستی نکردی. خدايا کارم را چنان که سزاوار آنی بر عهده‌گیری،

أَهْلُهُ، وَعَدُّ [عَلَيَّ] بِفَضْلِكَ، عَلَى مُذْنِبٍ قَدْ غَمَّرَهُ جَهْلُهُ. إلهي،

خدايا به سوی من با فضلت بازگرد، به سوی گناهکاری که جهلش سراپایش را پوشانده، خدايا

قَدْ سَتَرْتَ عَلَيَّ ذُنُوبًا فِي الدُّنْيَا، وَأَنَا أَحْوَجُ إِلَى سِتْرِهَا عَلَيَّ مِنْكَ

گناهانی را در دنیا بر من پوشاندی، که بر پوشاندن آنها

فِي الْآخِرَةِ، [إلهي] قَدْ أَحْسَنْتَ إِلَيَّ] إِذْ لَمْ تُظْهِرْهَا لِأَحَدٍ مِنْ

در آخرت محتاج‌ترم، گناهم را در دنیا برای هیچکس از

عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، فَلَا تَفْضَحْنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رُؤُوسِ

بندگان شایسته‌ات آشکار نکردی، پس مرا در قیامت در برابر دیدگان مردم

الْأَشْهَادِ. إلهي، جُودُكَ بَسَطَ أَمْلِي، وَعَفْوُكَ أَفْضَلُ مِنْ

رسوا مکن، خدايا جود تو آرزویم را گسترده ساخت، و عفو تو از عمل من برتری

عَمَلِي. إلهي، فَسَرَّنِي بِلِقَائِكَ يَوْمَ تَقْضَى فِيهِ بَيْنَ عِبَادِكَ. إلهي،

گرفت. بار خدايا، روزی که در آن میان بندگان حکم می‌کنی، مرا به دیدارت خوشحال کن. خدايا

اعْتِذَارِي إِلَيْكَ اعْتِذَارُ مَنْ لَمْ يَسْتَغْنِ عَنِ قَبُولِ عُذْرِهِ،

عذرخواهی من از پیشگاهت عذرخواهی کسی است که از پذیرفتن عذرش بی‌نیاز نگشته،

فَاقْبَلْ عُذْرِي؛ يَا أَكْرَمَ مَنْ اعْتَذَرَ إِلَيْهِ الْمُسِيئُونَ. إلهي،

پس عذر مرا بپذیر ای کریم‌ترین کسی که بدکاران از او پوزش خواستند. خدايا،

لَا تَرْتَدِّ حَاجَتِي، وَلَا تُخَيِّبْ طَمَعِي، وَلَا تَقْطَعْ مِنْكَ رَجَائِي

حاجتم را برنگردان، و طمعم را قرین نومیدی مساز، و امید و آرزویم را از خود مبر.

مناجات شبانیه

وَأَمَلِي . إلهي ، لَوْ أَرَدْتَ هَوَانِي لَمْ تَهْدِنِي ، وَلَوْ أَرَدْتَ فَضِيحَتِي

خدایا، اگر خواری ام را می خواستی، هدایت من نمی نمودی، و اگر رسوایی ام را خواسته بودی عافیتی

لَمْ تُعَافِنِي . إلهي ، مَا أَظُنُّكَ تَرُدُّنِي فِي حَاجَةٍ قَدْ أَفْنَيْتُ عُمُرِي فِي

نمی بخشیدی، خدایا، این گمان را به تو ندارم که مرا در حاجتی که عمرم را در

طَلَبِهَا مِنْكَ . إلهي ، فَلَا الْحَمْدُ أَبَدًا أَبَدًا ، دَائِمًا سَرْمَدًا ، يَزِيدُ

طلبش سپری کرده ام، از درگاهت بازگردانی. خدایا تو را سپاس، خدایا ابدی و جاودانه، همیشه

وَلَا يَبِيدُ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى . إلهي ، إِنْ أَخَذْتَنِي بِجُرْمِي أَخَذْتُكَ

و بی پایان، سپاسی که افزون شود و نابود نگردد، آنگونه که پسندی و خشنود گردی. خدایا اگر مرا بر جرمم بگیری،

بِعَفْوِكَ ، وَإِنْ أَخَذْتَنِي بِذُنُوبِي أَخَذْتُكَ بِمَغْفِرَتِكَ ، وَإِنْ

من نیز تو را به عفو تو بگیرم، و اگر به گناهانم بگیری، جز به آمرزشت ننگرم، و اگر

أَدْخَلْتَنِي النَّارَ ، أَعَلِمْتُ أَهْلَهَا أَنِّي أَحِبُّكَ . إلهي ، إِنْ كَانَ

مرا وارد دوزخ کنی، به اهل آن آگاهی دهم که تو را دوست دارم. خدایا اگر عملم

صَغُرَ فِي جَنْبِ طَاعَتِكَ عَمَلِي ، فَقَدْ كَبُرَ فِي جَنْبِ رَجَائِكَ

در برابر طاعتت کوچک بوده، همانا از سر امید به تو آرزویم

أَمَلِي . إلهي ، كَيْفَ أَنْقَلِبُ مِنْ عِنْدِكَ بِالْخَيْبَةِ مَحْرُومًا . وَقَدْ

بزرگ است. خدایا چگونه از بارگاهت با نومیدی و محرومیت بازگردم، در حالی که خوش گمانی ام

كَانَ حُسْنُ ظَنِّي بِجُودِكَ ، أَنْ تَقْلِبَنِي بِالنَّجَاةِ مَرْحُومًا . إلهي ،

به بخشش و جودت این بوده که مرا نجات یافته و بخشیده باز می گردانی، خدایا

وَقَدْ أَفْنَيْتُ عُمُرِي فِي شَرِّ السَّهْوِ عَنكَ ، وَأَبْلَيْتُ شَبَابِي فِي

عمرم را در آزمندی غفلت از تو نابود ساختم، و جوانی ام را در

سَكْرَةِ التَّبَاعُدِ مِنْكَ . إلهي ، فَلَمْ أَسْتَيْقِظْ أَيَّامَ اغْتِرَارِي بِكَ ،

مستی دوری از تو پیر نمودم. خدایا در روزگار غرور نسبت به تو،

وَرُكُونِي إِلَى سَبِيلِ سَخَطِكَ . إلهي ، وَأَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ ،

بیدار نشدم و گاه تمایلیم به سوی خشم تو آگاه نگشتم. خدایا و من بنده تو و فرزند بنده توام،

قَائِمٌ بَيْنَ يَدَيْكَ ، مُتَوَسِّلٌ بِكَرَمِكَ إِلَيْكَ . إلهي ، أَنَا عَبْدٌ

در برابرت ایستاده ام، به کرمیت به حضرت تو متوسلیم. خدایا، بنده ای هستم،

مناجات شعبانیه

اتَّصَلُ إِلَيْكَ مِمَّا كُنْتُ أُوَاجِهُكَ بِهِ ، مِنْ قِلَّةِ اسْتِحْيَائِي مِنْ

که به درگاهت از آنچه که با آن با تو روبرو بوده‌ام از کمی حیایم از

نَظْرِكَ ، وَأَطْلُبُ الْعَفْوَ مِنْكَ ، إِذِ الْعَفْوُ نَعْتٌ لِكَرَمِكَ . اَللّهُمَّ ،

مراقبتت نسبت به من بیزاری می‌جویم و از تو درخواست گذشت می‌کنم، زیرا گذشت صفتی در خور کرم توست. خدایا

لَمْ يَكُنْ لِي حَوْلٌ فَأَنْتَقِلَ بِهِ عَنِ مَعْصِيَتِكَ ، إِلَّا فِي وَقْتٍ

برایم نیرویی نیست که خود را بوسیله آن از عرصه نافرمانی‌ات بیرون برم، مگر آنگاه که

أَيَقِظَتَنِي لِمَحَبَّتِكَ ، وَكَمَا أَرَدْتَ أَنْ أَكُونَ كُنْتُ ، فَشَكَرْتُكَ

به محبتت بیدارم سازی، و آنچنان که خواستی باشم، پس تو را شکر گزارم،

بِإِدْخَالِي فِي كَرَمِكَ ، وَلِتَطْهِّرَ قَلْبِي مِنْ أَوْسَاخِ الْغَفْلَةِ

برای اینکه در آستان کرمت واردم کردی، و هم اینکه دلم را از الایه‌های غفلت از حضرتت پاک

عَنْكَ . اَللّهُمَّ ، أَنْظِرِ إِلَيَّ نَظْرَ مَنْ نَادَيْتَهُ فَأَجَابَكَ ، وَاسْتَعْمَلْتَهُ

نمودی. خدایا بر من نظر کن، نظر به کسی که صدایش کردی و تو را اجابت کرد، و به یاری‌ات

بِمَعُونَتِكَ فَاطَاعَكَ ؛ يَا قَرِيبًا لَا يَبْعُدُ عَنِ الْمُغْتَرِّ بِهِ ، وَيَا جَوَادًا

به کارش گماشتی و او از تو اطاعت کرد، ای نزدیکی که از فریفتگان دور نمی‌شود، و ای سخاوتمندی

لَا يَبْخُلُ عَمَّنْ رَجَا ثَوَابَهُ . اَللّهُمَّ ، هَبْ لِي قَلْبًا يُدْنِيهِ مِنْكَ

که از امید بستگان به پاداشش دریغ نمی‌ورزد. خدایا، قلبی به من عنایت کن، که

شَوْقُهُ ، وَلِسَانًا يُرْفَعُ إِلَيْكَ صِدْقُهُ ، وَنَظْرًا يُقَرِّبُهُ مِنْكَ

اشتیاقش او را به تو نزدیک کند، و زبانی که صدقش به جانب تو بالا برده شود، و نگاهی که حق بودنش او را

حَقُّهُ . اَللّهُمَّ ، إِنَّ مَنْ تَعَرَّفَ بِكَ غَيْرُ مَجْهُولٍ ، وَمَنْ لَادَ بِكَ

به تو نزدیک نماید، خدایا، کسی که به تو شناخته شد، ناشناخته نیست، و آن که به تو پناهنده شد

غَيْرُ مَخْذُولٍ ، وَمَنْ أَقْبَلَتْ عَلَيْهِ غَيْرُ مَمْلُوكٍ (مَمْلُولٍ) . اَللّهُمَّ إِنَّ

خوار نیست، و هر که را تو به او روی آوری برده نیست. خدایا، آن که به تو

مَنْ انْتَهَجَ بِكَ لِمُسْتَنْيرٍ ، وَإِنَّ مَنْ اعْتَصَمَ بِكَ لِمُسْتَجِيرٍ ،

راه جوید راهش روشن است، و آن که به تو پناه جوید در پناه توست،

وَقَدْ لُدْتُ بِكَ يَا اَللّهُمَّ ، فَلَا تُخَيِّبْ ظَنِّي مِنْ رَحْمَتِكَ ،

و من به تو پناه آوردم ای خدای من، پس گمانم را از رحمتت ناامید مساز،

مناجات شعبانیه

وَلَا تَحْجُبْنِي عَنْ رَأْفَتِكَ . اَلْهُى ، اَقْنِي فِى اَهْلِ وِلَايَتِكَ ،

و از مهربانی ات محروم مکن، خدایا، در میان اهل ولایت بر نشانم،

مُقَامَ مَنْ رَجَا الزِّيَادَةَ مِنْ مَحَبَّتِكَ . اَلْهُى ، وَ اَلْهُمْنِ وَ هَمَّا

نشاندن آن که به افزون شدن محبتت امید بسته، خدایا، شیفنگی

بِذِكْرِكَ اِلَى ذِكْرِكَ ، وَ هَمَّتِى فِى رَوْحِ نَجَاحِ اَسْمَائِكَ ، وَ مَحَلِّ

به ذکر تو را پیوسته به من الهام فرما، و همتم را در نسیم کامیابی نامهایت و جایگاه قدست

قُدْسِكَ . اَلْهُى ، بِكَ عَلَيَّ اِلَّا اَلْحَقَّتَنِى بِمَحَلِّ اَهْلِ طَاعَتِكَ ،

قرار ده. خدایا به حق خودت بر خودت، مرا به جایگاه اهل طاعتت،

وَالْمَثْوَى الصَّالِحِ مِنْ مَرْضَاتِكَ ، فَاِنِّى لَا اَقْدِرُ لِنَفْسِى دَفْعًا ،

و جایگاه شایسته بر ساخته از خشنودى ات برسان، زیرا که من نه بر دفعی از خود قدرت دارم،

وَلَا اَمَلِكُ لَهَا نَفْعًا . اَلْهُى ، اَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الْمَذْنِبُ ،

و نه بر نفع خویش مالک هستم. خدایا، من بنده ناتوان گنهگار توام،

وَ مَمْلُوكُ التَّيْبِ (الْمَعِيْبِ) ، فَلَا تَجْعَلْنِى مِمَّنْ صَرَفَتْ عَنْهُ

و مملوک توبه کننده به پیشگاهت، مرا از کسانی که رویت را از آنان برگرداندی

وَجْهَكَ ، وَ حَجَبَهُ سَهْوُهُ عَنْ عَفْوِكَ . اَلْهُى ، هَبْ لى كَمَالَ

قرار مده، و نه از کسانی که غفلتشان از بخششت محرومشان نموده. خدایا کمال جدایی از

الْاِنْقِطَاعِ اِلَيْكَ ، وَ اَنْزِرْ اَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِيَاءِ نَظَرِهَا اِلَيْكَ ، حَتَّى

مخلوقات را، برای رسیدن کامل به خودت به من ارزانی کن، و دیدگان دلهايمان را به پرتو نگاه

تَخْرِقَ اَبْصَارُ الْقُلُوبِ حُجُبَ النُّورِ ، فَتَصِلَ اِلَى مَعْدِنِ

به سوى خویش روشن کن، تا دیدگان دل پرده های نور را دریده و به سرچشمه

الْعِظْمَةِ ، وَ تَصِيرَ اَرْوَاحُنَا مُعَلَّقَةً بِعِزِّ قُدْسِكَ . اَلْهُى ، وَ اجْعَلْنِى

عظمت دست یابد، و جانهايمان آویخته به شکوه قدست گردد، خدایا مرا از کسانی قرار ده

مِمَّنْ نَادَيْتَهُ فَاجَابَكَ ، وَ لَا حَظَّتْهُ فَصَعِقَ لِجَلَالِكَ ، فَ نَاجِيَتَهُ

که آوازشان دادی، پس پاسخت دادند، به آنها توجه فرمودی، پس در برابر بزرگى ات مدهوش شدند،

سِرًّا وَ عَمِلَ لَكَ جَهْرًا . اَلْهُى ، لَمْ اُسَلِّطْ عَلَى حُسْنِ ظَنِّى قُنُوطًا

و با آنان راز پنهان گفتمى و آنان آشکارا برای تو کار کردند، خدایا بر خوش بینی ام ناامیدی